

Broj: 03-30-631/2023
Sarajevo, 24.08.2023. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Primljeno: 25-08-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 30 -	2160	/23

- Predstavnički dom-
gđa. Mirjana Marinković-Lepić, predsjedavajuća

- Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

Na osnovu člana 18. stav (3) Zakona o koncesijama ("Službene novine Federacije BiH" br. 40/02 i 61/06), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam **IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU**, koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine primila na znanje na 11. sjednici, održanoj 24.08.2023. godine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi sa članom 18. stav (3) Zakona o koncesijama ("Službene novine Federacije BiH" br. 40/02 i 61/06) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 11. sjednici, održanoj 24.08.2023. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je primila na znanje Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka se upućuje u Parlament Federacije Bosne i Hercegovine radi razmatranja i usvajanja.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1103/2023
24.08.2023. godine
Sarajevo

**KOMISIJA ZA KONCESIJE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

Bosanski jezik-latinica

**IZVJEŠTAJ O RADU
KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2022. GODINU**

Maj 2023. godine

Na osnovu člana 15. i 18. Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH”, br. 40/02 i 61/06) i člana 7. i 15. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Komisije za koncesije, Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine podnosi,

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

1. UVOD

Koncesija ima izuzetnu važnost, stoga je važno dobro poznavati ovaj pravni institut, šta on znači i predstavlja, koje su njegove osobine i obilježja, po čemu se razlikuje od sličnih pravnih instituta, koje su mogućnosti primjene i slično. Koncesije se mogu gledati kao mamac za privlačenje privatnog kapitala, kako bi se izgradila ili održavala infrastruktura od javnog interesa, a sve zbog ušteda u budžetu država. Pri tome je izuzetno bitno strateški razmišljati, te imati jasan razvojni okvir u obliku strateških dokumenata na lokalnoj, entitetskoj i državnoj razini.

Zakonom o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 40/02 i 61/06) osnovano je posebno tijelo – Komisija za koncesije Federacije BiH (u daljem tekstu: Komisija), koja je formirana 2004. godine, dvije godine nakon donošenja Zakona. Ona svoje nadležnosti obavlja u svojstvu Komisije za koncesije Federacije BiH ili u svojstvu Specijalne zajedničke komisije za koncesije. U svom radu Komisija se zalaže za sljedeće aktivnosti: zadovoljavanje javnih potreba i privredni razvoj putem uključivanja investitora u finansiranje, projektovanje, obnovu, izgradnju, održavanje i/ili rukovođenje radom infrastrukture i za nju vezanih objekata i uređaja, usluga i eksploataciju prirodnih resursa i objekata koji služe njihovom iskorištavanju vodeći računa o zaštiti privrednih i društvenih interesa, zaštiti okoliša, pravičnom odnosu između koncesora i koncesionara.

Kad obavlja funkcije i vrši ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u isključivoj nadležnosti Federacije, Komisija djeluje u svojstvu Komisije za koncesije Federacije, dok u svojstvu Specijalne zajedničke komisije za koncesije djeluje kad obavlja funkcije i ovlaštenje u vezi s dodjelom koncesija koje su u zajedničkoj nadležnosti Federacije BiH i Kantona.

Po Zakonu o koncesijama FBiH, Komisija je regulatorno i nezavisno tijelo, a njene članove imenuje Parlament FBiH (u daljem tekstu: Parlament Federacije), na prijedlog Vlade Federacije BiH. Komisija se sastoji od sedam članova državljana Bosne i Hercegovine i Federacije.

Članovi se biraju iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti prava, ekonomije i inženjerstva. Predsjednika, odnosno zamjenika predsjednika među članovima Komisije bira Parlament Federacije BiH. Za člana Komisije ne može biti imenovana osoba koja je pravosnažno osuđena zbog krivičnog djele protiv imovine, privrede, ustavnog poretka, zloupotrebe službene ili druge odgovarne

dužnosti. Članovi Komisije ne smiju obavljati političke funkcije, niti imati direktnih ili indirektnih interesa u bilo kojoj aktivnosti koja bi dovela do sukoba ličnih interesa s njihovim službenim dužnostima, niti smiju biti angažirani na drugom poslu ili obavljati neku drugu funkciju.

Trenutno su na poslovima članova Komisije za koncesije angažovana dva stalna člana, kojima se za svaki koncesioni projekat pridružuju dva promjenjiva člana Komisije sa istim pravima i obavezama kao što imaju i stalni članovi. Promjenjive članove imenuje ministar resornog ministarstva sa liste općinskog vijeća, iz reda istaknutih stručnjaka u lokalnoj sredini iz oblasti prava, ekonomije ili inženjerstva, a na osnovu Zakona o koncesijama Federacije BiH. Na ovaj način u svakom koncesionom projektu trenutno učestvuju po četiri člana Komisije za koncesije.

Članove Komisije imenuje Parlament Federacije BiH na prijedlog vlade Federacije BiH. Na 34. Sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 28.06.2022. godine nije usvojen prijedlog vlade FBiH za imenovanje članova Komisije za koncesije. Novi Javni oglas za imenovanje članova Komisije je objavljen u službenim novinama Federacije BiH br. 92/22, od 18.11.2022. godine. Za potrebe provođenja konkursne procedure formirana je interesorna radne grupa s ciljem provođenja procedure popunjavanja Komisije za koncesije Federacije BiH. Na 1. Sjednici Vlade FBiH održanoj 04.05.2023. godine donesen Zaključak v.broj: 664/2023, kojim se su zadužena federalna ministarstva da odmah obustave sve započete konkursne procedure.

Značenje određenih pojmova, onako kako su definirana Zakonom o koncesijama, a koje je važno poznavati kad govorimo o koncesijama:

- Koncesija je pravo obavljanja privredne djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa određenih Zakonom o koncesijama.
- Koncesor mogu biti sva nadležna ministarstva ili organi vlasti Federacije koje odredi Vlada Federacije BiH da dodjeljuju koncesiju.
- Koncesionar je pravno lice osnovano u skladu sa posebnim propisima Federacije u vlasništvu domaćeg i/ili stranog pravnog lica kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji u skladu sa Zakonom o koncesijama.

1.1. Funkcija i nadležnosti Komisije

Kad obavlja funkcije i ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u isključivoj nadležnosti Federacije, Komisija djeluje u svojstvu Komisije za koncesije Federacije BiH. Specijalna zajednička komisija obavlja funkcije i ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija, koje su u zajedničkoj nadležnosti Federacije BiH i Kantona ili u slučaju sporova koji nastanu između Federacije BiH i Kantona.

Prema Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02), dva člana Komisije za koncesije iz Federacije ulaze u sastav Zajedničke komisije za koncesije na nivou države Bosne i Hercegovine, koja djeluje kad se koncesiono dobro prostire u Federaciji BiH i Republici Srpskoj i to za osiguranje infrastrukture i usluga. U tom slučaju ova komisija djeluje kao Komisija za

koncesije države Bosne i Hercegovine i obavlja ovlaštenja u vezi s dodjelom koncesija koje su u nadležnosti države Bosne i Hercegovine.

Ovaj Izvještaj, prema odredbi člana 18. Zakona o koncesijama FBiH, sadrži podatke o podnesenim zahtjevima, odnosno zahtjevima za reviziju, odluke Komisije te broj, vrstu i odgovora na upite koje je Komisija razmatrala. Izvještaj sadrži i druge informacije koje su resorni ministri zatražili u vezi sa radom Komisije. Ovaj Izvještaj u smislu člana 15. stav 4. Zakona sadrži i godišnji finansijski izvještaj. On je zbog toga na neki način tipski te izgleda kao da se u njemu ponavljaju određene informacije. Izvještaj sadrži i druge informacije, a koje je u vezi s radom Komisije zatražila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Komisija je i na vlastitu inicijativu izvještavala i upozoravala resorna ministarstva i Vladu Federacije Bosne i Hercegovine o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Izvještaj o radu Komisije obuhvata period od januara do decembra 2022. godine i ima za cilj informirati Vladu FBiH i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, ali i javnost, o dosadašnjim aktivnostima na provođenju zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti koncesione djelatnosti.

Rad Komisije zasniva se na odredbama Zakona o koncesijama i podzakonskih akata na koje je saglasnost dala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, te Dokumenta o politici dodjele koncesija, koji je usvojen od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Dokument o politici dodjele koncesija je Vladin dokument i njime su definirani prioritetni ciljevi i opis privrednih sektora i industrijskih oblasti koje se mogu delegirati ili dodijeliti domaćim i stranim pravnim licima osnovanim u skladu sa posebnim zakonima Federacije.

Prema Zakonu o koncesijama, osnovni zadaci Komisije su sljedeći:

- Da prati cjelokupni rad koncesionara s ciljem osiguranja snabdijevanja uslugama potrošača na adekvatan način, nadziranja provođenja obaveza iz Ugovora o koncesiji, a kojima se pri tome naplaćuje odgovarajući iznos naknade;
- Da odobrava rokove i uvjete standardnog ugovora o pružanju usluga potrošačima;
- Da odlučuje o svakom podnesenom zahtjevu ili zahtjevu za revizijom podnesenom u skladu sa Zakonom o koncesijama;
- Da razmatra žalbe potrošača u vezi s iznosom naknade ili uvjetima za snabdijevanje uslugama od koncesionara

Vlada Federacije BiH svojom odlukom utvrđuje postojanje javnog interesa i pokreće postupak dodjele koncesije, a tom odlukom određuje i model po kome će se koncesija dodjeliti. Dakle, prema postojećem Zakonu o koncesijama u Federaciji BiH, dodjela koncesija je u isključivoj nadležnosti Vlade Federacije BiH.

Postupak dodjele koncesije vodi resorno ministarstvo, dok se Komisija za koncesije uključuje u postupak u toku davanja određenih odobrenja, što zavisi od toga po kojem se modelu koncesija dodjeljuje. Ako se koncesija dodjeljuje putem javnog oglašavanja (tendera), Komisija odobrava sadržaj javnog poziva koji je sačinilo resorno ministarstvo. Ako je riječ o samoinicijativnoj ponudi, Komisija daje resornom ministarstvu ovlaštenje za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem.

Od dana donošenja Zakona do danas nijedno ministarstvo nije pokrenulo postupak dodjele koncesije putem javnog oglašavanja (tendera) i pored upozorenja Komisije. S tim u vezi, nadležnosti Komisije čine neposredno odobravanje određenih radnji u postupku dodjele koncesije, koje provodi nadležno ministarstvo po samoinicijativnoj ponudi ili po javnom pozivu, što uključuje odobravanje Studije izvodljivosti, odobravanje sadržaja i raspisivanja javnog poziva, davanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, te odobravanje sadržaja ugovora o dodijeljenoj koncesiji.

Osnovna načela u radu Komisije su nediskriminacija, transparentnost, zakonitost, regulatornost, dostupnost pravila i procedura u postupku dodjele koncesija i određivanja koncesione naknade, ekonomičnosti i principa iz Dokumenta o politici dodjele koncesija.

Komisija prati cjelokupan proces dodjele koncesije. Sve dosad dodijeljene koncesije dodijeljene su na osnovu samoinicijativne ponude. Nakon što koncesija bude dodijeljena, Komisija prati cjelokupan rad koncesionara, tj. izvršenje zaključenih ugovora.

Osim Zakona o koncesijama, Komisija u svom radu primjenjuje i Dokumentat o politici dodjele koncesija, zatim Pravila o postupku dodjele koncesija, Pravila o određivanju naknade za koncesije, te druge materijalne propise koji kao *lex specialis* reguliraju oblast koncesija (propisi iz oblasti energije, prometa i komunikacija, voda, saobraćaja, poljoprivrede, šumarstva i drugih propisa).

Tokom izrade Dokumenta o politici dodjele koncesija i donošenja materijalnih propisa koji se bave temom koncesija, Komisija je ustrajavala na tome da se pravo korištenja određenih prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi, kao i obavljanje djelatnosti od općeg interesa putem koncesioniranja reguliše materijalnim propisima. Jedan od razloga koji su utjecali na ovakvu odluku jeste i činjenica da u Federaciji BiH ne postoje propisi koji definiraju pojam javnog dobra niti govore koje su to djelatnosti od općeg interesa, pa je za svaku koncesiju potrebno utvrditi javno dobro i javni interes. Ovakav postupak traje nepotrebno dugo i otežava dodjelu koncesije, a može se desiti i da bude okarakteriziran kao netransparentan, jer se ne zna unaprijed koje oblasti i sektore će Vlada Federacije BiH dati na koncesioniranje.

2. PRAVNI OKVIR POLITIKE KONCESIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sistem koncesija u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH su složeni i isprepleteni zakonskim i podzakonskim aktima. Zakoni o koncesijama nisu prilagođeni Direktivi 2014/23/EU o dodjeli ugovora o koncesiji (od 26.02.2014. godine) Evropskog parlamenta i Vijeća. EU Direktiva po prvi put u Evropskoj uniji na potpun način uređuje sva ključna pitanja o koncesijama, Navedena Direktiva je jedna od tri direktive iz paketa direktiva o javnim nabavkama koje su stupile na snagu 17.04.2014. godine. Obzirom da BiH ima namjeru dalje raditi na evroatlanskim integracijama, a u postupku približavanja EU, imat će obavezu implementirati i ovu direktivu u svoje zakonodavstvo.

2.1. Zakon o koncesijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02)

Ovim zakonom utvrđuju se uslovi pod kojima se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije u sektorima koji su, po Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, u nadležnosti Bosne i Hercegovine, i u slučaju predstavljanja međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, kao i kada se koncesiono dobro prostire na Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku. Kada članovi Komisije učestvuju u radu Zajedničke Komisije za Koncesije na nivou države Bosne i Hercegovine moraju se pridržavati, raditi i djelovati prema Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine, kao i prema podzakonskim aktima donesenim na nivou države BiH iz ove oblasti.

2.2. Zakon o koncesijama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 40/02 i 61/06)

Zakon o koncesijama Federacije BiH odnosi se na sva pravna lica koji su osnovani u skladu sa posebnim zakonima Federacije BiH, a čiji je vlasnik domaći i/ili strani osnivač, kome se dodjeljuje koncesija i koji zaključuje ugovor o koncesiji.

Jedan od ciljeva ovog zakona jeste stvoriti transparentan, nediskriminatoran i jasan pravni okvir za utvrđivanje uslova pod kojima se stranim ili domaćim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije u Federaciji BiH. Osim toga, ovaj zakon treba stimulirati ulaganja stranog kapitala u oblastima infrastrukture i usluga, kao i eksploataciju prirodnih resursa, projektovanje, finansiranje, izgradnju, obnovu, odražavanje i/ili rukovođenje radom, te infrastrukture i svih objekata i uređaja u oblastima koje su u isključivoj nadležnosti FBiH a koje su u vezi s tom infrastrukturom.

U članu 6. Zakona o koncesijama navedeni su i predmeti koncesija koje dodjeljuje Vlada FBiH, pa se koncesije, u skladu s tim, mogu dodijeliti za:

1. izgradnju / dogradnju i korištenje ili korištenje autoputeva i magistralnih puteva i pripadajućih infrastrukturnih objekata, željezničkih pruga, plovnih kanala, luka, aerodroma;
2. korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
3. izgradnju hidroenergetskih objekata snage više od 5 MW;
4. izgradnju i korištenje hidroakumulacija na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
5. izgradnju, korištenje i upravljanje cjevovodima za transport nafte i gasa i uskladištenje u cjevovodima i terminalima;
6. igre na sreću;
7. korištenje šuma i šumskog zemljišta;
8. putnički i teretni željeznički saobraćaj;
9. prostore i objekte prirodnog i graditeljskog naslijeđa;

Kako možemo vidjeti u navedenim tačkama, Zakon o koncesijama navodi prirodna dobra, dobra od općeg značaja i obavljanje djelatnosti od općeg

interesa kao predmete koncesija. Međutim, i pored upozorenja Komisije, ministarstva se ne pridržavaju ove klauzule.

To se vidi npr. u Zakonu o igrama na sreću, kojim se organiziranje igara na sreću privrednim društvima ne dodjeljuje ugovorom nego dozvolom, koja je jednostrani upravni akt. Komisija je pokušala ukazati na ovu nezakonitost već u procesu donošenja Zakona o igrama na sreću, ali bezuspješno. U drugim slučajevima u kojima navedeni predmeti nisu specificirani materijalnim propisima resorna ministarstva, koja u nadležnosti imaju pokretanje cjelokupnog procesa dodjele koncesija, ne pokreću ove postupke, pa privredna društva i dalje koriste prirodna bogatstva bez ikakve naknade. Zakon o koncesijama ima niz manjkavosti i nedostataka, pa je Komisija za koncesije uporno institirala na donošenju izmjena i dopuna ovog Zakona, ili donošenje novog Zakona.

2.3. Pravila o postupku dodjele koncesija („Službene novine Federacije BiH”, br. 68/06 i 87/11)

Ovim Pravilima uređen je postupak podnošenja zahtjeva, izlaganja i prigovora Komisiji; vođenje rasprava pred Komisijom; način donošenja odluka; način rada, sastav i sjednice Komisije; koncentracija vlasništva i mjere za jačanje koncentracije u određenom sektoru; način rješavanja sporova, utvrđivanje naknada za određenu koncesiju, zaključivanju ugovora, prestanak i raskid; nadzor i provjera rada koncesionara.

Odlukom o dopuni Pravilnika o dodjeli koncesija, na koji je Vlada Federacije BiH dala svoju saglasnost objavljen u („Službenim novinama Federacije BiH”, br. 87/11), kao sredstvo obezbjeđenja plaćanja ugovorene godišnje naknade, osim bezuvjetne garancije poslovne banke, određena je kao alternativa i dostava trasirane mjenice, s tim da će koncesor (ministarstvo) odlučiti koje će se sredstvo obezbjeđenja upotrijebiti. Potreba dopune na navedeni način je proizišla zbog velikih provizija banaka na bezuvjetne garancije, s tim da koncesor odluči kome dati tu mogućnost ovisno o ozbiljnosti projekta i izvjesnosti plaćanja koncesione naknade.

2.4. Pravila o utvrđivanju naknada za koncesije („Službene novine Federacije BiH”, br. 67/06 i 34/17)

Ovo je pravni akt kojim su utvrđeni kriterij i metodologija za utvrđivanje koncesione naknade u postupku dodjele koncesija za obavljanje privrednih djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od općeg interesa. Koncesiona naknada sastoji se od:

- jednokratne novčane naknade (JKN), koja se obračunava i naplaćuje jednokratno pri zaključivanju ugovora o koncesiji i predstavlja naknadu za pravo korištenja prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od općeg interesa i
- godišnje (tekuće) naknade (TKN), koja se obračunava od prihoda ostvarenog korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa, a koja se naplaćuje za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji.

2.5. Dokument o politici dodjele koncesija („Službene novine Federacije BiH”, br. 64/05, 8/11 i 10/11)

Dokument o politici dodjele koncesija jeste zvanični dokument u kojem se govori o raspoloživim i potencijalnim resursima i mogućnosti njihovog korištenja kroz ulaganje domaćeg i stranog kapitala. On time ima značajan utjecaj na zadovoljavanje javnih potreba i privredni razvoj. U ovom dokumentu resorna ministarstva opisuju privredne sektore i industrijske oblasti koji se mogu delegirati i dodijeliti domaćim i stranim pravnim licima na koncesioniranje.

Vlada Federacije BiH je, na prijedlog Komisije, Dokument o politici dodjele koncesija, dio I Proizvodnja električne energije, usvojila Odlukom V: 522/05, od 14.10.2005. godine. Kako je u prvom usvojenom dokumentu riječ o samo jednom privrednom sektoru, Komisija je od 2007. godine insistirala na usvajanju cjelovitog dokumenta. Od nadležnih ministarstava je zahtijevala da dostave ulazne parametre za njegovu izradu, pa je u vezi s ovim Vlada Federacije BiH donosila nekoliko zaključaka u periodu od 2007. do 2011. godine. Konačno ga je dopunila i usvojila 14.2.2011. godine Odlukom V.: 106/11 („Službene novine FBiH” br. 8/11 i 10/11). Dijelovi koji su Dokumentu o politici dodjele koncesija dodati jesu: Opći dio, koji bi se odnosio na sve privredne sektore i industrijske oblasti i Posebni dio, koji bi se odnosio na posebne sektore i oblasti, a koji je dopunjen i dijelom II – Promet i komunikacije.

Imajući u vidu član 14. Zakona o koncesijama Federacije BiH, u kojem se navodi da Komisija za koncesije Federacije BiH priprema Odluku o politici dodjele koncesija i podnosi je Vladi Federacije BiH, a radi provođenja dalje procedure prema Parlamentu Federacije BiH, potrebno je uraditi dopunu Dokumenta o politici dodjele koncesija. Realizacija i obavljanje određenih djelatnosti od općeg interesa koje su predmet koncesija po članu 6. Zakona o koncesijama odvija se mimo ovog zakona i pored stalnih upozorenja od strane Komisije (npr. „igre na sreću”), za koje zemlje u okruženju ubiru velika finansijska sredstva.

Zbog toga se ponovo predlaže da resorna ministarstva sačine registar dobara ili djelatnosti iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji ili Parlamentu Federacije BiH radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na osnovu ovih prijedloga, Komisija bi mogla sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.

Komisija je tokom 2022. godine pratila da li se Dokument o politici dodjele koncesija provodi u skladu sa zakonom i propisanim ovlaštenjima u odlučivanju po zahtjevima za dodjelu koncesija. Ona je također nastavila poticati resorna ministarstva da dostave ulazne podatke kako bi dio sadržaja Dokumenta bili i koncesioni projekti i politike njihovog koncesioniranja.

3. OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

U 2022. godini Komisija je održavala sjednice Stručnog kolegija. Aktivnosti komisije na sjednicama bile su usmjerene na rješavanje pitanja u vezi s davanjem mišljenja za izradu i zaključivanje Aneksa ugovora o koncesiji između koncesora i koncesionara, kao i rješavanje zahtjeva za davanje mišljenja koju su

Komisiji, u skladu sa propisanim procedurama uputila resorna ministarstva, koncesionari, druge institucije te pravna i fizička lica. Osim toga, razmatrali su se izvještaji izvršenih kontrola o radu koncesionara, te izrađivali opće akte Komisije radi unapređenja organizacijske strukture i funkcionalnosti rada Komisije.

Prema odredbama Zakona o koncesijama, koncesije se dodjelju na dva načina – putem javnog poziva (tenderski postupak) i putem samoinicijativne ponude.

3.1. Samoinicijativna ponuda za dodjelu koncesija

Kako je već naglašeno, svi dosadašnji ugovori o koncesijama zaključeni su na osnovu samoinicijativne ponude, iako je odredbama člana 28. Zakona o koncesijama propisana mogućnost podnošenja samoinicijativnih ponuda za dodjelu koncesija samo kao izuzetan postupak, a redovni put dodjele koncesije je „Tenderski postupak“. Projekat koji je predmet predložene koncesije može biti ostvaren samo u slučaju da se koristi proces, projektiranje, metodologija i koncept inženjeringa na koju ponuđač polaže isključiva prava, te hitnost pružanja usluga ili postojanje infrastruktura za javnu upotrebu.

3.2. Dodjela koncesija na osnovu tenderskog postupka

Prema važećem Zakonu o koncesijama, inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera može pokrenuti samo neko od resornih ministarstava, dok odluku o pristupanju dodjele te koncesije donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra (član 5. Zakona o koncesijama Federacije BiH).

Na osnovu člana 23. Zakona o koncesijama FBiH resorna ministarstva kao koncesori izrađuju Studiju ekonomske opravdanosti za svaki projekat koji je predviđen za davanje na koncesiju, prije javnog pozivanja potencijalnih ponuđača. U 2022. godini (kao ni u cjelokupnom periodu primjene Zakona od 2002. godine do danas) nijedno ministarstvo nije pokrenulo prijedlog, nije izradilo Studiju ekonomske opravdanosti, niti je odredilo ijednu potencijalnu koncesiju i pored upornog insistiranja, usmenih i pismenih obraćanja Komisije za koncesije Vladi Federacije BiH, kao i pored zaključaka koje je donio Parlament Federacije BiH prilikom usvajanja ranijih godišnjih Izvještaja Komisije za koncesije Federacije BiH. Jedno od Rješenja bi bilo da se sačine izmjene i dopune Zakona o koncesijama, kojim bi se ovakvo rješenje promijenilo, te inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera i pripremu prema Vladi Federacije BiH omogućilo i Komisiji za koncesije, kojoj bi to trebala biti dužnost i obaveza kao stručnom tijelu iz ove oblasti.

3.3. Praćenje rada koncesionara

Praćenje cjelokupnog rada svih koncesionara je, po Zakonu o koncesijama osnovni zadatak Komisije za koncesije i ova aktivnost je u njenoj isključivoj nadležnosti, te se na taj način vrši nadziranje provođenja obaveza iz ugovora o koncesijama. Zbog toga, članovi Komisije svake godine najmanje jednom izvrše obilazak koncesionara i na licu mjesta ustanove stanje i stepen realizacije koncesionih projekata.

Shodno tome, u toku 2022. godine Komisija je izvršila kontrolu izvršavanja odredbi zaključenih ugovora, kao i opći uvid u rad koncesionara.

3.3.1. „HE VRANDUK“

Obzirom da JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo nije imala nikakvih aktivnosti na lokacijama za izgradnju HE Vranduk zatraženo je da Koncesionar dostavi detaljan izvještaj o statusu koncesionog projekta. JP Elektroprivreda BiH je dana dostavila Izvještaj, br: 07-1680-1/2023. Kraći sadržaj Izvještaja je izložen u nastavku:

Lokacija izgradnje:

Lokacija planirane HE Vranduk nalazi se desetak kilometara nizvodno od Zenice, na potezu prema naselju Nemila. U samoj blizini lokacije, predviđene za gradnju HE Vranduk, nalazi se pet vjekova stara istoimena tvrđava. Tvrđava je upisana na listu nacionalnih spomenika kao Graditeljska cjelina - Stari grad Vranduk.

Potez Zenica - Nemila povezan je putnom i željezničkom infrastrukturom. Magistralni put M17 Zenica - Doboj prati rijeku Bosnu sa desne strane, a mostom Bosna V prelazi na lijevu obalu i ulazi u tunel. Dvostruki kolosijek željezničke pruge proteže se lijevom obalom i takođe ulazi u dva paralelna tunela. Pored pomenute infrastrukture, sa obje strane rijeke Bosne postoje saobraćajnice lokalnog značaja koje povezuju naselja. Obale rijeke Bosne na mjestu buduće akumulacije HE Vranduk su relativno strme i nepristupačne. Postojeća naselja smještena su nizvodno od planirane brane HE Vranduk. Zbog toga je broj objekata i površina u privatnoj svojini, izloženih uticaju buduće HE i otkupljenih u konačnom postupku eksproprijacije, sveden na minimum.

Tehničke karakteristike HE Vranduk:

HE Vranduk je protočno postrojenje derivacionog tipa sa više objekata koji funkcionalno predstavljaju jednu cjelinu:

1. Akumulacija u koritu rijeke;
2. Ulazna građevina tunela sa opremom i pratećim sadržajima;
3. Dovodni tunel, račva i cjevovod, vodostan;
4. Kompleks objekata na lokaciji brane: brana sa četiri protočna polja smještena u koritu rijeke, deponija zatvarača uz lijevu obalu, mala hidroelektrana uz desnu obalu i riblja staza između male hidroelektrane i krajnjeg prelivnog polja;
5. Kompleks objekata na lokaciji glavne strojare: strojara sa odvodnim kanalima i prokopanim nizvodnim koritom, prostor sa predturbinskim zatvaračima, komandna zgrada, prateći objekti sa trafo boksovima i SF6 postrojenjem.

Do sada realizovane aktivnosti:

2009. godina: Idejni projekat HE Vranduk; Studija uticaja na okolinu i Netehnički rezime

2010. godina: Kontrola idejnog projekta; Prethodna vodna saglasnost; Studija ekonomske opravdanosti izgradnje; Rješenje o okolišnoj dozvoli; Certifikat za

priključak na EES; Prethodna elektroenergetska saglasnost; Ugovor i Program za prijateljsko okruženje;

2011. godina: Elaborat za eksproprijaciju

2012. godina: Elaborat određivanja granica vodnog dobra; Ugovor o koncesiji za izgradnju i korištenje HE Vranduk; Ugovori o kreditiranju projekta sa EBRD i EIB; Urbanistička saglasnost za izgradnju; Doznačena sredstva Gradu Zenici u skladu sa potpisanim dobrovoljnim sporazumom Program prijateljskog okruženja; Rješenje o određivanju vodnog dobra;

2013. godina: Elaborat Određivanje ekološki prihvatljivog proticaja i proračun proizvodnje prema Pravilniku iz 2013. godine; Plan upravljanja za održavanje nacionalnog spomenika Stari grad Vranduk; Elaborat kulturno-historijskog naslijeđa; Realizovan ugovor o geodetskim snimanjima za potrebe glavnog projekta; Studija-izbor tipa agregata; Provjera i odabir tehničkog rješenja objekata za stabilan rad hidroelektrane u svim režimima rada; Terenski i laboratorijski pripremni geološki i geotehnički, geofizički i seizmološki istražni radovi za nivo glavnog projekta; Glavni projekt za izgradnju puta za Hanove; Geodetska snimanja i stabilizacija geodetskih tačaka za tehničke oskultacije; Urađen Elaborat nultog/zatečenog stanja svih pojedinačnih objekata u obuhvatu graditeljske cjeline Stari grad Vranduk; Studija nultog stanja okoliša; Okončana Eksproprijacija zemljišta/nekretnina u svrhu izgradnje HE Vranduk; Ishodovana Energetska dozvola HE Vranduk; Ishodovana vodna saglasnost za pripremne radove iz Načelnog odobrenja za građenje; Ugovor sa konsultantom za pripremu tenderske dokumentacije sa Studio Pietrangeli iz Italije;

2014. godina: Javni poziv za pretkvalifikaciju za izbor izvođača za projektovanje, isporuku opreme, izgradnju i puštanje u pogon HE Vranduk; Tenderska dokumentacija je poslana pretkvalifikovanim ponuđačima;

2015. godina: Stručni tim po okončanju evaluacije dostavio Koordinacionom timu konačnu verziju Evaluacionog izvještaja; Evaluacioni izvještaj dostavljen EBRD-u i EIB-u na pregled i saglasnost. Obje banke dale saglasnost na izbor izvođača; Upućeno pismo prihvatanja ponude ponuđaču JV Strabag AG Austrija / KET Hrvatska;

2016. godina: Potpisan ugovor za projektovanje, isporuku opreme, izgradnju i puštanje u pogon HE Vranduk; Rješenjem, broj:01-07-4016/2016 od 05.02.2016. godine je formiran Stručni tim za realizaciju II faze investicionog projekta- „Priprema i izgradnja HE Vranduk“ – izgradnja HE Vranduk, praćenje realizacije ugovora....

2017. godina: U junu 2017. godine, Investitor i Izvođač su uputili obostrane najave terminacije te nakon toga uputile pisma terminacije ugovora, uz ocjenu FIDIC Inžinjera da je Ugovaračeva terminacija bez ugovornog osnova, a da je Investitorova terminacija osnovana usljed neispunjenih obaveza Ugovarača. Od avgusta 2017. do decembra 2018. strane ulažu napore da prevaziđu spor oko prekida Ugovora i da se radovi nastave. Po osnovu postignutog Sporazuma o poravnanju i nastavku realizacije radova, kontaktirane banke sukreditori (EBRD i EIB).

2018. godina: U maju 2018. godine EBRD dao saglasnost da radove nastavi inovirani JV, dok EIB u decembru 2018. godine donosi odluku da ne podržava nastavak putem inoviranog JV. U periodu april-novembar 2018. godine

ishodovana je prethodna vodna saglasnost i Vodna saglasnost za uređenje desne obale korita rijeke Bosne od Agencije za vodno područje rijeke Save, **2019. godina:** U februaru 2019. godine završeni su radovi po nalogu Vodnog inspektora (postupanje prema Rješenju Federalne uprave za inspekcijske poslove) – Hitna zaštita desne obale rijeke Bosne od erozije koja se desila zbog lokalnog ubrzanja matice rijeke u uslovima povišenih proljetnih vodostaja i prisustva zagata brane u koritu rijeke, U februaru Izvođač radova JV Strabag – KET je započeo proces demobilizacija gradilišta, Od januara do marta 2019. godine je završen proces nabavke i ugovaranja advokatske usluge i pripremljena dokumentacija za potrebe arbitražnog procesa; Donesena je izmjenjena Odluka za finansiranje projekta 100% iz vlastitih sredstava. Naplaćena je, kroz postupak na sudu u Beču, bankarska garancija za dobro izvršenje posla u iznosu od 5,7 miliona EUR, Završena demobilizacija gradilišta po ugovoru sa STR/KET; Predat investitoru dnevnik demontaže gradilišta (ostao problem oštećenja lokalnog puta Vranduk-Koprivna, desna obala, u visini brane, što je Strabag odbio da sanira); EPBiH je provela nabavku i izvršila sanaciju oštećenog pojasa kosine puta Vranduk-Koprivna, nakon što je Strabag odbio da sanira, trošak će se potraživati kroz arbitražni postupak; Doneseno je Rješenje za pokretanje i provođenje novog postupka nabavke izvođača za izgradnju HE Vranduk; Podnesen zahtjev FMPU za izdavanje nove urbanističke saglasnosti za izgradnju HE Vranduk novembar 2019;

2020. godina: Dana 15.05.2020.g. Komisija za nacionalne spomenika je dala negativno mišljenje, na usaglašenost predmetne izgradnje sa mjerama zaštite, propisanih Odlukom o proglašenju „Graditeljske cjeline – Stari grad Vranduk u Vranduku, općina Zenica“ nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine; Dana 22.06.2020.godine, Federalno ministarstvo prostornog uređenja je, zbog negativnog mišljenja Komisije za nacionalne spomenike, odbacilo Zahtjev investitora za izdavanje urbanističke saglasnosti; Pokrenut je upravni spor s ciljem poništenja Rješenja Federalnog ministarstva prostornog uređenja o odbacivanju Zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti za HE Vranduk;

Aktivnosti u toku:

-Nakon što je Arbitražno vijeće, u postupku JV Strabag AG Austrija / Končar d.d. Zagreb, pokrenutom u februaru 2018. godine pred ICC arbitražom u Parizu, u kojem je EPBiH tužena strana krajem decembra 2021. godine donijela presudu u korist JV Strabag AG Austrija / Končar d.d. Zagreb, EPBiH je pred sudom u Briselu zatražila poništenje odluke. Prva ročišta se očekuju tokom jeseni 2023. godine.

-Rješenje upravnog spora protiv Federalnog ministarstva prostornog uređenja očekuje se tokom 2023. godine.

-EPBiH je dostavila inicijativu nadležnom Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije da se zaključcima Vlade FBiH omogući izdavanje urbanističke saglasnosti za HE Vranduk, pod uslovima, obavezujućim za Investitora, koji ispunjavaju kriterije Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

- U pripremi je tenderska dokumentacije za nabavku izvođača za izgradnju HE Vranduk prema Zakonu o javnim nabavkama.

Planirane dalje aktivnosti na realizaciji pripreme i izgradnje HE Vranduk:

- Ishodovanje urbanističke saglasnosti za izgradnju HE Vranduk
- Objava tendera i izbor izvođača za realizaciju projekta izgradnje HE Vranduk
- Okončanje arbitražnog postupka sa prethodnim Izvođačem Strabag/Ket, pred nadležnim Sudom u Briselu,
- Rješavanje Upravnog spora protiv Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
- EP BiH je izmijenila Investicionu odluku o izgradnji HE Vranduk u dijelu koji se odnosi na izvore sredstava, te planirala finansiranje projekta iz vlastitih sredstava, te krenula sa pribavljanjem mišljenja, saglasnosti i dozvola neophodnih za početak izgradnje.

Rizici za realizaciju projekta pripreme i izgradnje HE Vranduk

EPBiH je za potrebe izgradnje HE Vranduk ishodovala rješenje o urbanističkoj saglasnosti, a potom i načelno odobrenje za izgradnju složene građevine. Usljed neispunjenja obaveza odabranog Izvođača za izgradnju HE Vranduk načelnom odobrenju je istekla važnost, time i drugim saglasnostima i dozvolama.

S namjerom održanja projekta i nastavka pripreme i izgradnje HE Vranduk, EPBiH se suočila sa glavnim rizikom implementacije projekta i to neodobravanjem građenja. U postupku ishodovanja novog rješenja o urbanističkoj saglasnosti, 22.06.2020. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je odbacilo Zahtjev investitora za izdavanje urbanističke saglasnosti, zanemarujući činjenicu da je već jedanput izdato rješenje o urbanističkoj saglasnosti za HE Vranduk, a oslanjajući se na negativno mišljenje Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH. Komisija je mišljenja da planirani predmet izgradnje nije usaglašen sa mjerama zaštite, propisanim Odlukom o proglašenju „Graditeljske cjeline – Stari grad Vranduk u Vranduku, općina Zenica“ nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Od rješenja pokrenutog upravnog spora protiv FMPU ovisi odluka o nastavku pripreme i izgradnje HE Vranduk.

U julu mjesecu 2021. godine istekao je rok važenja okolinkse dozvole, koju je prema instrukciji Federalnog ministarstva okoliša i turizma moguće produžiti samo pod uslovom posjedovanja važećeg rješenja o urbanističkoj saglasnosti / načelnog odobrenja za građenje. Budući da rješenje o urbanističkoj saglasnosti nije izdato, zahtjev je od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja odbijen, time je i projekat i izgradnje HE Vranduk ostao bez dozvole, te se cjelokupni postupak obezbjeđenja saglasnosti i dozvola vraća na početak, čime se realizacija projekta dovodi u neizvjesnost.

U datim okolnostima, EPBiH će sagledati vrijeme realizacije Projekta, te inicirati potpisivanje Aneksa na Ugovor o koncesiji koji bi obuhvatio pogon projekta HE Vranduk u koncesionom periodu od 30 godina.

JP Elektroprivreda BiH d.d Sarajevo ostaje pri opredjeljenju za nastavak aktivnosti na pripremi i izgradnji HE Vranduk.

3.3.2. „HE JANJIĆI“

Nakon obilaska koncesionara i sačinjenog Zapisnika o praćenju – nadzoru izvršenja Ugovora o koncesiji HE Janjići, a obzirom da JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo dugo nije imala nikakvih aktivnosti na lokacijama za HE Janjići zatraženo je da Koncesionar dostavi detaljan izvještaj o statusu koncesionog projekta. JP Elektroprivreda BiH je dana dostavila Izvještaj, br: 07-1674-1/2023. Kraći sadržaj Izvještaja je izložen u nastavku:

Lokacija

Objekti buduće „HE Janjići“ projektovani su na potezu rijeke Bosne između ušća rijeke Lašve u rijeku Bosnu i naselja Janjići, na teritoriji gradskog područja Zenica. Tehničko rješenje prikazano kroz Idejni projekat urađeno je na osnovu prethodne tehničke i druge dokumentacije, raspoloživih podloga (geoloških, hidroloških, geodetskih) provedenih istraživanja, konturnih uslova i ograničenja.

Osnovne tehničke karakteristike HE Janjići prema Idejnom projektu iz 2016. godine

HE Janjići je protočni tip postrojenja (u odnosu na režim rada) i pribranski tip (u odnosu na položaj strojare). Procijenjena investicija iznosi 126,7 miliona KM.

Realizovane aktivnosti

- Studija izvodljivosti HE Janjići sa istražnim radovima
- Ugovor o koncesiji za izgradnju HE Janjići
- Idejni projekat HE Janjići, revizija Idejnog projekta HE Janjići
- Ugovor o kreditu u vrijednosti od 30 miliona EUR za izgradnju HE Janjići, sa KfW Bankom
- Elaborat o eksproprijaciji na lokalitetu HE Janjići
- Pribavljena pravosnažna okolinska dozvola – produženo važenje
- Pribavljena Prethodna vodna saglasnost
- Pribavljeno načelno odobrenje za građenje složene građevine HE Janjići
- Elaborat tehničkog rješenja priključka HE Janjići na prijenosnu mrežu na osnovu čega su dobijeni uslovi za priključak
- Proglašen javni interes u svrhu eksproprijacije nekretnina na lokalitetu HE Janjići
- Izmijenjeno Načelno odobrenje za građenje
- Obnovljeni uslovi za priključak HE Janjići na prijenosnu mrežu
- Donesena Investiciona odluka o gradnji HE Janjići
- Pribavljena saglasnost FMF za zasnivanje novih zaduženja i investiciono ulaganje (uslov za stupanje IO na snagu)

Aktivnosti u toku

- Postupak eksproprijacije nekretnina, u nadležnosti gradskih službi
- Priprema realizacije izvođenja priključka lokalnog puta na M17
- Period ostavljen potencijalnim ponuđačima za pripremu aplikacija na objavljeni Javni poziv za pretkvalifikacije ponuđača za izbor projektanta, isporučioća opreme, izvođača radova za izgradnju HE Janjići.

-Priprema investicione odluke i imenovanje tima za provođenje postupka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Plan za naredni period

-Upućivanje poziva kvalifikovanim ponuđačima za dostavu ponuda za izbor projektana, isporučioća oprema i izvođača radova

-Izvođenje pripremnih radova na terenu u 2023. godini

Rizici

Gradsko vijeće Grada Zenica, većinom glasova vijećnika, na 2. sjednici održanoj 28.12.2020. godine, utvrdilo javni interes za izgradnju HE Janjići na rijeci Bosni u cilju provođenja potpune eksproprijacije nekretnina za potrebe izgradnje, i to 41 mjesec od podnošenja Prijedloga a za utvrđivanje javnog interesa. Donošenjem Odluke o javnom interesu omogućen je nastavak aktivnosti na pripremi izgradnje, odnosno rješavanje imovinsko pravnih odnosa – otkup nekretnina koje će zahvatiti buduća HE Janjići, kao jednog od uslova pribavljanja građevinske dozvole za koju je neophodna i izrada glavnog projekta.

EPBiH je objavila Javni oglas 29.03.2021. godine sa ponudom sporazumnog pribavljanja prava vlasništva na nekretninama za koje je utvrđen javni interes za eksproprijaciju s ciljem izgradnje HE Janjići. Odaziv je bio zadovoljavajući, 22 korisnika su izrazila želju za sporazumnim rješavanjem pitanja otkupa nekretnina, međutim uvidom u dokumentaciju koju su dostavili, ispostavilo se da dokumentacija kojom raspolažu ne nudi nedvosmislen dokaz da su oni vlasnici nekretnina. Broj prijavljenih ukazuje na nespremnost da se postupak eksproprijacije, koji će voditi gradske službe, provede bez većih problema. Neusklađenost zemljišnih evidencija i neriješeni imovinsko pravni odnosi mogu kratkoročno usporiti aktivnosti na podnošenju zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole, do okončanja eventualnih sporova vezanih za rješavanje IPO. Značajno vrijeme je utrošeno za usaglašavanje stavova oko izbora tehničkog rješenja u čiji izbor je bila involvirana i KfW banka. Također, opredjeljenje za finansiranje izgradnje HE Janjići vlastitim sredstvima omogućilo je brže donošenje poslovnih odluka vezanih za realizaciju Projekta.

U datim okolnostima, EPBiH će sagledati vrijeme realizacije Projekta, te inicirati odgovarajuće Aneксе na Ugovor o Koncesiji koji bi obuhvatio period potreban za realizaciju projekta pripreme i izgradnje HE Janjići kao i pogon HE Janjići u koncesionom periodu od 30 godina.

Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo ostaje pri opredjeljenju za nastavak aktivnosti na pripremi i izgradnji HE Janjići.

3.3.3. „Banja Ilidža“ d.o.o. Sanski Most

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima koncesiju za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Ilidža“ u Sanskom Mostu.

Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-2906/11 od 02.10.2001. godine, zaključen između „Erving SM d.o.o.“ Sanski Most kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora,

-Aneks 1. Ugovora, broj: 01-02-2906-1/11, od 17.07.2012. godine
-Ugovor o prijenosu koncesije za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Ilidža“, broj: 01-02-2906-2/12, od 10.06.2013. godine
- Aneks 2. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/2-709-6/17 od 14.03.2019. godine –
- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-21/4-1778-9/21, od 03.06.2022. godine
Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom važenja do 24.11.2031. godine.

Dana 18.05.2022. godine izvršen je uvid u rad navedenog koncesionara i izvršenja ugovornih obaveza.

Osnovica za utvrđivanje godišnje (tekuće) koncesione naknade za eksploataciju termalne vode iznosi 2,22% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesione djelatnosti (prihod ostvaren eksploatacijom termalne vode) iskazan u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama, kao i podaci utvrđeni nadzorom i provjerom rada korisnika koncesije. Visina ostvarenog prihoda od obavljanja koncesione djelatnosti treba biti potvrđena u godišnjem izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja neovisnog revizora angažovanog od strane korisnika koncesije.

Koncesiona naknada za 2022. godinu nije uplaćena.

Komisija je konstatovala da Koncesionar ne ispunjava sve ugovorene obaveze.

a) Kompleks izgrađen i stavljen u funkciji. Dio kompleksa ima Upotrebnu dozvolu. Novi, dograđeni dio, u kojem se nalaze sobe za spavanje nije dobio Upotrebnu dozvolu. Prema izjavi ovlaštenog lica Koncesionara, obzirom da je odstupljeno od projektne dokumentacije, potrebno je izvršiti izradu Projekat izvedenog stanja i zatražiti legalizaciju objekta

b)Koncesionar nema uposlenih radnika, a shodno članu 4. Ugovora u obavezi je da zaposli 15 radnika. Trenutno je zaposleno 2 radnika. Počev od juna mjeseca biće uposleni dodatni radnici, jer tada počinje kupališna sezona.

c)Koncesionar ima važeću Vodnu dozvolu, izdatu od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, br: UP-I/25-3-40-268-9/21, od 23.07.2021. godine. Dozvola izdata sa rokom važenja od 2 (dvije) godine.

d) Koncesionar vrši stručne provjere stanja izvorišta Izvještaj o uzorku, Javna zdravstvena ustanova Institut za javno zdravstvo Republike Srpske, br. HH-2168/V/05/2022, od 05.05.2022.

Koncesionar poduzima mjere zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite okoline i imovine drugih lica, te vrši redovnu kontrolu higijenske ispravnosti termalne vode. Izvještaj o uzorkovanju i rezultatima mjerenja na terenu, Javna zdravstvena ustanova Institut za javno zdravstvo Republike Srpske, br. HH-2168/V/03/2022, od 24.03.2022., HH-2168/V/04/2022, od 07.04.2022. i M-2168/V/03/2022, od 28.03.2022.

e) Osnovica za utvrđivanje godišnje (tekuće) koncesione naknade za eksploataciju termalne vode iznosi 2,22% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesione djelatnosti:

Za 2022. godinu nije plaćena koncesiona naknada, niti je plaćen godišnji honorar Komisiji za koncesije FBiH.

f) Vodomeri nisu ugrađeni, pa Koncesionar ne vodi mjesečne izvještaje o iskorištenoj vodi. Po izjavi odgovornog lica, bazeni rade cca. 3 mjeseca godišnje, kada i ostvaruje prihode. Ostatak vremena bazeni ne rade i ne ostvaruju prihode.

O svim ovim navodima su podneseni izvještaji koncesoru, Federalnom ministarstvu za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

3.3.4. „CIPREX“ d.o.o. Velika Kladuša

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik preuzima pravo na koncesiju za eksploataciju izvora termalne vode sa bunara Š – 1 „Šumatac“, u mjestu Donji Purići, općina Velika Kladuša.

Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-184/02 od 22.03.2002. godine, za eksploataciju izvora termalne vode sa bunara Š-1 Šumatac, Donji Purići, Velika Kladuša, zaključen između „CIPREX“ d.o.o. Velika Kladuša kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora.

- Anex 1. Ugovora o koncesiji, broj: 05-25-39/07 od 15.03.2007. godine,
- Anex 2. Ugovora o koncesiji broj: 01-02-184-1/11,
- Anex 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/4-1296-10/19 EK od 05.05.2020. godine.

Koncesionar je pokrenuo proceduru potpisivanja Aneksa 4. Ugovora.

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.

Dana 17.05.2022. godine izvršen je uvid u rad navedenog koncesionara i izvršenja ugovornih obaveza.

Ukupna odobrena količina crpljenja vode je 0,1 l/s. Koncesionar ne crpi odobrene količine vode, jer nije stavio u funkciju objekat punionice. Po Aneksu 3. Ugovora o koncesiji za eksploataciju izvora vode, sa bunara Š-1 „Šumatac“ korisnik koncesije je dužan da stavi u funkciju objekat punionice u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Anexa 3., a što će biti predmet provjere pri sljedećoj kontroli.

Korisnik koncesije je bio dužan na ime garancije stavljanja u pogon objekta punionice uplatiti iznos od 1,5% od vrijednosti ukupne investicije izgradnje tih objekata iskazane u Inoviranoj Studiji ekonomskoj opravdanosti, a što iznosi 2.331,00KM, u roku od 30 dana od dana potpisivanja Anexa 3. u budžet Federacije BiH. Uplata izvršena 13.07.2021. godine.

Ugovorom su predviđene obaveze koncesionara da preduzima mjera zaštite života zdravlja životinja i ljudi, zaštite okoline i imovine drugih lica, te vršiti redovnu kontroli higijenske ispravnosti termalne vode, u skladu sa važećim propisima, kao i kontrolu stanja izvorišta objekta, uređaja i opreme u skladu sa važećim propisima, a što se uredno i vrši.

Komisija je konstatovala da Koncesionar ne ispunjava sve ugovorene obaveze.

a) Komisija je pri obilasku Koncesionara utvrdila da su proizvodne hale u cjelosti prazne i da punionica nije stavljena u funkciju. Predstavnik koncesionara izjavio da je oprema za punionicu kupljena od Pivovarne Laško. Prema izjavi punomoćnika Koncesionara, punionica će biti stavljena u pogon najkasnije do kraja 2022. godine. Na uvid stavljene kopije potvrda o plaćanju i Ugovor o kupovini opreme.

b) Koncesionar nema uposlenih radnika, a shodno članu 7. Ugovora u obavezi je da uposli najmanje 4 radnika

c) Koncesionar nema važeću vodoprivrednu dozvolu. Prema izjavi predstavnika Koncesionara, isti je predao Zahtjev za izdavanje Vodne dozvole u Agenciju za vodno područje rijeke Save. Komisiji nije pokazan podnesak.

d)Koncesionar nije ugradio vodomjere, ne crpi vodu pa ne vodi ni obrasce za unos podataka o utrošenoj vodi.

e)Koncesionar u prošloj godini nije ostvario prihode po osnovu djelatnosti crpljenja vode. Nije platio godišnju koncesionu naknadu niti je platio godišnji honorar Komisiji za koncesije FBiH.

f) Na ime garancije za stavljanja objekta u pogon Koncesionar je uplatio iznos od 2.331,00, KM 13.07.2021. godine.

Koncesionar nema pristup vodi, a zbog problema sa Javnim komunalnim preduzećem. Naime, Javno komunalno preduzeće Velika Kladuša je, prema izjavi predstavnika Koncesionara ugradila svoju pumpu ispod pumpe Koncesionara u izvorište i crpi vodu za potrebe snabdjevanja stanovništva. Obzirom da je pumpa JKP-a i do 10 puta jače snage, Koncesionar nije u prilici da korištenjem svoje pumpe crpi vodu. U toku su sudski sporovi između Koncesionara i JKP-a. Predstavnik Koncesionara je izjavio da su već dogovorili plasman upakovane vode iz pogona punionice Ciprex, te očekuje da do kraja godine konačno krenu sa radom. O svim ovim navodima su podneseni izvještaji koncesoru, Federalnom ministarstvu za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

3.3.5. „OAZA“ d.o.o. Tešanj

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje a Korisnik preuzima pravo koncesije za crpljenje mineralne vode na lokalitetu Crni vrh, izvorište Kiseljak, općina Tešanj.

Ugovor o koncesiji, broj: 07-25-630/99, od 26.02.1999. godine, zaključen između „OAZA“ Tešanj - kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao koncesora.

- Aneks 1. Ugovora o koncesiji, broj: 01-25-2367/12 od 28.11.2012. godine

- Aneks 2. Ugovora o koncesiji, broj: 01-25-2367-1/12 od 11.03.2015. godine

- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-25-01/4-330-7/18 od 13.07.2018.godine

-Aneks 4. Ugovora o koncesiji, broj: 07-25-01/4-1925-6/18 od 08.01.2019.godine

-Aneks 5.Ugovora o koncesiji, broj: 07-21-01/4-1204-7/22, od 20.02.2023. godine

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.

Dana 15.06.2022. godine izvršene je provjera i nadzor rada koncesionara od strane predstavnika Komisije za koncesije Federacije i utvrđeno je da Koncesionar ispunjava u cjelosti odredbe potpisanog ugovora.

Odobrena količina crpljenja vode je 0,33 l/s.

Koncesiona nakada za 2022. godinu uplaćena u iznosu od 64.149,84 KM

Godišnji honorar Komisiji za koncesije je plaćen u iznosu od 2.000,00 KM.

Koncesionar ispunjava odredbe Ugovora kojim se utvrđene obaveze preduzimanje mjera zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite okoline i imovine drugih. Redovno se provode kontrole higijenske ispravnosti vode, kontrolu stanja eksploatacione bušotine i kontrolu ostalih uređaja i objekata.

3.3.6. JKP „VIK Zenica“ d.o.o. Zenica

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima pravo na korišćenje vode sa izvorišta Kruščica, Babina rijeka, Strmešnjak i Klopče za javno snabdjevanje vodom Zenice i Viteza.

Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-473/02 od 28.08.2002. godine za korištenje vode sa izvorišta Kruščica, Babina rijeka, Strmešnjak i Klopče za javno snabdjevanje vodom Zenice i Viteza je zaključen između JKP „Vodovod i kanalizacija“ doo Zenica kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora.

Koncesija za zahvatanje vode se daje na vrijeme od 40 godina.

Dana 10.08.2022. godine izvršena je provjera i nadzor rada koncesionara od strane predstavnika Komisije za koncesije Federacije BiH i utvrđeno je sljedeće: Ukupna odobrena količina crpljenja vode je 735 l/s (ukupno za sva četiri izvorišta), a koncesionar ne crpi količine u skladu sa navedenim članom.

Korisnik koncesije je dužan sa izvorišta Kruščica za potrebe javnog snabdijevanja vodom općini Vitez redovno isporučavati vodu u količini ne manjoj od 23 % od 520 l/s, to jest 120 l/s, a što uredno ispunjava.

Koncesionar ispunjava u cjelosti odredbe potpisanog ugovora.

Koncesiona naknada u 2022. godini uplaćena u iznosu od 28.596,47 KM.

Ugovorom su utvrđene obaveze preduzimanje mjera zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite okoline i imovine drugih, te druge mjere zaštite kao što su: kontrola higijenske ispravnosti vode, kontrola stanja izvorišta i kontrola ostalih uređaja i objekata.

3.3.7. JP RV „Plava voda“ d.o.o. Travnik

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima pravo na korišćenje vode izvorišta „Plava voda“ u Travniku za javno snabdijevanje vodom općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Zenica.

Ugovor o koncesiji je zaključen između JP Regionaln i vodovod „Plava voda“ Travnik kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao koncesora, broj: 01-02-1234/00 od 30.06.2000.godine).

- Aneks I Ugovora o koncesiji, broj: 05-25/6-209-30/11 od 14.12.2011.godine

- Aneks II Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/3-10-5/14 od 15.05.2014.godine.

- Aneks III Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/4-1164/18, od 19.01.2019. godine.

-Aneks IV Ugovora o koncesiji, broj: 07-01-21/2-2306-5/2, od 19.04.2023. godine

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.

Dana 22.11.2022. godine sa početkom u 11:00 sati, od strane Komisije za koncesije Federacije BiH, je obavljena kontrola izvršenja Ugovora o koncesiji za korištenje vode izvorišta „Plava voda“ u Travniku, za javno snabdijevanje vodom Općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Grada Zenice.

Iz pregleda i sagledavanja dostignutog stepena radova slijedi kratak presjek trenutne realizacije ovog koncesionog Projekta. Što se tiče kreditnih sredstava za realizaciju projekta Plava voda, a koja se trebaju dobiti od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u vrijednosti od 11 miliona Eura i Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) u vrijednosti od 11 miliona Eura, situacija je sljedeća:

EBRD kredit

Nakon ispunjenja uslova za efikasnost kredita od strane svih učesnika u Projektu, EBRD je dana 02.07.2019. godine zvanično proglasio efikasnost

kredita uz preostala dva uslova koja se trebaju ispuniti da bi se mogla povući kreditna sredstva, a to su:

- Izbor nadzora nad građevinskim radovima
- Izvještaj o implementaciji Akcijskog plana preseljenja (APP) odobren od strane EBRD-a.

Nabavka nadzora nad radovima je privedena kraju, te je JP RV „Plava voda“ održalo sastanak sa izabranom konsultantskom firmom. Pripremljen je i usaglašen nacrt Ugovora sa prvorangiranim ponuđačem kojeg je i EBRD prihvatio, no potpisivanje Ugovora će biti moguće tek nakon dodjele ugovora o radovima i završetka postupka eksproprijacije.

Izvještaj u vezi Akcionog plana preseljenja (APP) će se moći izraditi, tek kada se završi postupak eksproprijacije.

U skladu Okolišnom i društvenom politikom EBRD-a iz 2014. godine, Koncesionar je izvršio ažuriranje APP-a dokumenata čiji je cilj preuzimanje radnji koje je potrebno poduzeti kako bi se svim osobama pod utjecajem projekta „Plava voda“ na odgovarajući način isplatila naknada tokom eksproprijacije zemljišta. Obaveze propisane APP-om Koncesionar je do sada izvršavao pravovremeno, kako slijedi:

- Javni oglas/poziv za sporazumno pribavljanje nekretnina je objavljen 29.12.2021. godine u dnevnom listu,
- Prijedlog za pokretanje postupka eksproprijacije je dostavljen 26.01.2022. godine općinama Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i gradu Zenica,
- Javna objava APP-a je objavljena 04.02.2022. godine na oglasnim tablama općina, web stranicama općina, lokalnim web medijima i web stranici Koncesionara,
- Prezentacija APP-a je održana 11.04.2022. godine u Zenici, 13.04.2022. godine u Vitezu, 14.04.2022. godine u Novom Travniku, 15.04.2022. godine u Travniku i 18.04.2022. godine u Busovači,
- Pripremljen je zapisnik sa održanih prezentacija gdje su uključeni svi komentari i pitanja tokom i nakon prezentacije,
- Koncesionar je informisao javnost da je započet postupak eksproprijacije objavom oglasa na svojoj web stranici,
- Održavane su usmene rasprave, tj. Pojedinačni sastanci na licu mjesta sa vlasnicima ili korisnicima zemljišta u cilju pojašnjenja kriterija za ostvarivanje prava na naknadu i proces isplate.

U cilju pokretanja nabavke izvođača radova, u novembru 2022. godine potpisan je ugovor sa konsultantom za podršku pri provođenju nabavke i objavljena Opća obavijest o nabavci na web stranici banke EBRD, web stranici preduzeća i dnevnom listu dana 14.11.2022. godine. Planiranom dinamikom predviđa se dodjela ugovora izvođaču radova u junu 2023. godine, nakon čega će isti imati zadatak projektovanje i pretprojektovanja u periodu od 6 mjeseci, a zatim 24 mjeseca perioda izgradnje.

Svi učesnici projekta „Plava voda“ (SBK, ZDK, Fond za zaštitu okoliša FBiH, općina Novi Travnik, općina Busovača i grad Zenica) do sada su ispunili svoje finansijske-kreditne obaveze i već uplatili sedam rata EBRD kredita na svoje podračune.

CEB kredit

Paralelno sa svim aktivnostima zaduženja kod EBRD-a, Koncesionar je održavao i potrebni nivo komunikacije sa bankom CEB.

Banka CEB je službeno proglasila efektivnost zajma dana 18.10.2021. godine, nakon čega je Koncesionar pokrenuo proceduru povlačenja prve tranše. Koncesionar je je dana 20.01.2022. godine zaprimio od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, Obavijest o uplati prve tranše CEB kredita u iznosu od 2.500.000,00 EUR ili 4.889.575,00 KM. Koncesionar je 26.01.2022. godine prema nadležnim službama općina Travnik, Novi Travnik, Busovača, Vitez i grada Zenice podnijelo Prijedlog za eksproprijaciju zemljišta za projekat „Plava voda“.

Trenutna situacija realiziranosti postupka eksproprijacije zemljišta po općinama je sljedeća:

Općina Travnik (izvršeno 100% od prve faze postupka)

Općina Novi Travnik (izvršeno 100% od prve faze postupka)

Općina Busovača (izvršeno 100% od prve faze postupka)

Grad Zenica (izvršeno 50% od prve faze postupka)

Prva faza postupka eksproprijacije predstavlja imenovanje komisije za provođenje postupka, utvrđivanje katastarskog i imovinsko-pravnog stanja na terenu, izrada nalaza o stanju i naknadi za kulture i objekte na nekretnini od strane sudskih vještaka te dostavljanje rješenja o eksproprijaciji nekretnine korisniku eksproprijacije i vlasniku nekretnine.

Svi učesnici projekta „Plava voda“ (SBK, ZDK, Fond za zaštitu okoliša FBiH, općina Novi Travnik, općina Busovača i grad Zenica) do sada su ispunili svoje finansijske-kreditne obaveze i već uplatili sedam rata CEB kredita na svoje podračune.

Aktivnosti Koncesionara u vezi ažuriranja postojeće i pribavljanja nove dokumentacije za Projekat:

Tokom proteklog perioda, Koncesionar je konstantno radio na ažuriranju postojeće dokumentacije, kao i na pribavljanju nove dokumentacije, kao i na pribavljanju nove dokumentacije koja je usko vezana za realizaciju Projekta i to:

- Proglašen je novi Javni interes za izgradnju Regionalnog vodovoda „Plava voda“ od strane Vlade Federacije BiH, dana 04.11.2021. godine,
- Doneseno pravosnažno Rješenje za urbanističku saglasnost od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja, dana 06.04.2021. godine,
- Doneseno pravosnažno Rješenje o odobravanju Studije uticaja na okoliš (Okolišna dozvola) od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma, dana 23.05.2022. godine,
- Doneseno pravosnažno Rješenje o načelnom odobrenju za građenje složene infrastrukturne građevine od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja, dana 17.07.2022. godine,
- Donesedno Rješenje o vodnoj saglasnosti od strane Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo SBK, dana 16.08.2021. godine,
- Donesedno Rješenje o vodnoj saglasnosti od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu ZDK, dana 13.07.2021. godine,

- Doneseno Rješenje o vodnoj saglasnosti od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, dana 21.06.2021. godine.

I pored uloženog napora od strane Koncesionara i svih ostalih učesnika u Projektu, izgradnja regionalnog vodovodnog sistema „Plava voda“, još nije završila. Razlog za to je izrazita kompleksnost vezana za tehničke i administrativne radnje koje priprema ovog projekta zahtijeva, kao i niz faktora koji su postavljeni od strane dvije razvojne banke (EBRD i CEB), kao uslov za efektivnost kredita.

Komisija za koncesije Federacije BiH je prilikom kontrole rada koncesionara, konstatovala da je Koncesionar sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, dana 19.01.2019. godine potpisao Aneks III. Ugovora o koncesiji za korištenje vode izvorišta „Plava voda“ za odgodu plaćanja koncesione naknade do 31.12.2022. godine.

Obzirom da utvrđeni datum ističe a da projekat nije okončan, Koncesionar je podnio novi zahtjev za zaključivanje Aneksa IV Ugovora o koncesiji prema Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Komisiji za koncesije Federacije BiH, kojim će se prolongirati obaveza plaćanja koncesionih naknada.

4. POTENCIJALNE KONCESIJE

4.1. Dodjela potencijalnih koncesija u zajedničkoj nadležnosti države BiH i Federacije Bosne i Hercegovine

Prema zakonu o koncesijama BiH („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02) u slučaju da se koncesiono dobro prostire na FBiH i Republiku Srpsku i to za osiguranje infrastrukture i usluga, eksproprijacije privrednih resursa i objekata koji služe njihovom iskorištavanju financiranju, projektovanju, izgradnji i održavanju, Komisija za koncesije djeluje u svojstvu Zajedničke komisije za koncesije.

U tom slučaju Zajednička komisija za koncesije se prema Zakonu o koncesijama BiH sastoji od sedam (7) članova. Tri člana su iz Komisije za koncesije BiH a ostali članovi su iz Komisije za koncesije FBiH, Republike Srpske iz komisije Brčko Distrikta.

Trenutno su formirane tri zajedničke Komisije za koncesije, na nivou države Bosne i Hercegovine. U dvije zajedničke komisije uključeni su i članovi Komisije za koncesije Federacije BiH, i to za HE „NOVAKOVIĆI” i HE „ZAPEČE” na rijeci Ugar, koja se u tom dijelu hidrocentrala nalazi na liniji dva entiteta. U treću zajedničku komisiju koja je formirana na nivou BiH i odnosi se na HE „BUK BIJELA” nisu uključeni članovi Komisije za koncesije Federacije BiH.

Obzirom da su se predstavnici iz Komisije za koncesije Republike Srpske odazvali samo na prve dvije sjednice i da u daljem radu nisu htjeli učestvovati, aktivnosti na ova dva koncesiona projekta od strane zajedničke komisije nisu nikada završeni, a Komisija nije nikada završila svoj rad niti je ista rasformirana.

4.2. Dodjela potencijalnih koncesija u Federaciji Bosne i Hercegovine

Vlada Federacije BiH je ranije, a u vezi koncesioniranja određenih projekata donijela više odluka koje još nisu realizirane, te s tim u vezi, a u nadi njihove realizacije, u ovom dijelu Izvještaja obrađuju se potencijalne koncesije.

4.2.1. HE BEGOV HAN, u općini Žepče

Aktom broj: UP/I-05-17-549/18 od 25.09.2019. godine, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI) je od Komisije za koncesije Federacije BiH zatražilo Odluku o ovlaštenju za pregovore o dodjeljivanju koncesije za Begov Han Privrednom društvu „DVORAC ENERGIJE“ d.o.o. Kiseljak u općini Žepče. Na sjednici Komisije dana 30.11.2019. godine, donijeta je Odluka broj: 01-2-49-2-90-14/18, kojom se Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije daje ovlaštenje za pregovore sa ponuđačem DVORAC ENERGIJE d.o.o. Kiseljak za dodjelu koncesije na osnovu samoinicijativne ponude za objekat HE BEGOV HAN ukupne snage 9,8 MW, u općini Žepče. Komisija za koncesije Federacije BiH je smatrala da nema smetnji za davanje odobrenja za pregovore i da Koncesor – Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije može pokrenuti postupak pregovaranja sa ponuđačem.

Stupanjem na snagu Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, br. 61/22, a koji je stupio na snagu 04.08.2022. godine, obustavlja se izdavanje dozvola za male hidroelektrane, izuzev za male hidroelektrane na gravitacionim vodovodima. Ovim dopunama zakona, kao mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW. Prema tome, a prema projektovanoj snazi HE Begov Han, istoj se ne bi mogla izdati energetska dozvola, jer je hidroelektrana Begov Han, snage od 9,8 MW (to jest manja je od 10 MW). Na ovaj način se nameće potreba za obustavljanjem postupka dodjele koncesije, jer se istoj ne bi mogla izdati energetska dozvola.

Komisija za koncesije je Vladi Federacije BiH predložila da zaduži Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da novom Studijom ekonomske opravdanost poveća projektovanu snagu HE Begov Han na rijeci Bosni, Općina Žepče, te da nakon toga Vlada Federacije BiH donese Odluku o provođenju postupka javnog pozivanja (tenderski postupak) propisanog Zakonom o koncesijama, i člana 8. do člana 30. Pravilima o postupku dodjele koncesija.

4.2.2. Izgradnja Hidroelektrana HE Glavatičevo, 3x9,5 MW, HE Bjelimići, 2x50 MW i PHE Bjelimići 2x300 MW – sve na gornjem toku rijeke Neretve

Vlada BiH je na svojoj sjednici donijela Odluku broj: 553/06, kojom je proglasila javni interes, pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija, (Odluka objavljena u Službenim novinama FBiH br. 60/06 od 11.10.2006. godine). U tom dokumentu Vlada BiH utvrđuje da postoji javni interes za izgradnju Hidroelektrana. Vlada FBiH obavezala se da će pristupiti dodjeli koncesije za izgradnju Hidroelektrana na osnovu samoinicijativne ponude INTRADE ENERGIJA d.o.o. Sarajevo, a u skladu sa članom 28. Zakona o koncesijama.

Obzirom da su pregovori sa koncesionarom Intrade energija doo Sarajevo prekinuti, vlada FBiH je na svojoj 277. Sjednici održanoj 19.08.2021. godine donijela Odluku o izmjenama i dopuni Odluke o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija, a kojom Odlukom se pristupa dodjeli koncesije putem samoinicijativne ponude za izgradnju, po osnovu samoinicijativne ponude JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo.

Vlada FBiH je ovlastila Federalno ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju (u daljnjem tekstu „Ministarstvo“) da kao koncesionar pripremi okvir za pregovore sa ponuđačem i za postupak dodjele koncesije za Hidroelektrane.

4.2.3. Crpna hidroelektrana (CHE) „Vrilo“, snage 66MW na rijeci Šuici

Vlada FBiH je donijela Odluku o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija, V broj 553/2006 od 28.09.2006. godine („Službene novine FBiH“ br. 60/06) i Odluku o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi i izgradnji prioriternih elektroenergetskih objekata u FBiH V. broj: 98/2010 od 15.02.2010. godine („Službene novine FBiH, br. 08/10), proglasila javni interes za izgradnju elektroenergetskih objekata u FBiH.

Parlament FBiH donio je Odluku o prihvaćanju zaduženja po sporazumu o zajmu i projektu između Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Bosne i Hercegovine, FBiH, i Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske Zajednice Herceg – Bosne“ d.d. Mostar, broj: 01-02-02-327/14, od 16.06.2014. godine („Službene novine FBiH, br. 51/14) u iznosu od 100 miliona EUR-a za izgradnju crpne Hidroelektrane Vrilo.

U tački VIII odluke o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi i izgradnji prioriternih elektroenergetskih objekata u FBiH, V. broj 98/2010 godine od 15.02.2010. godine („Službene novine FBiH, br. 08/10), utvrđeno: „za objekte iz tačke III, IV V, VI i ove Odluke, a koji obavezi podliježu obavezi dodjele koncesije, pristupit će se postupku dodjeli iste, u skladu sa važećim zakonima o koncesijama, nosiocima aktivnosti iz tačke III, IV, V, VI, VII ove Odluke.

Tačkom I Odluke o pripremi i izgradnji CHE „Vrilo“ („Službene novine FBiH, br. 17/10), utvrđena obaveza Javnom preduzeću elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar (u daljem tekstu: JP „Elektroprivreda HZ HB“) da u svojstvu nosioca aktivnosti pripreme i realizacije izgradnje elektroenergetskog objekta: CHE „Vrilo“ 52MW, nastavi i intenzivira aktivnosti na pripremi i izgradnji CHE „Vrilo“ na rijeci Šuici, Duvanjsko Polje, uključujući i aktivnosti pribavljanju koncesije.

Tačkom V Odluke o pripremi i izgradnji CHE „Vrilo“ („Službene novine FBiH, br. 17/10), definirano je da će, u skladu sa zakonom o koncesijama, Vlada FBiH, na osnovu prethodne saglasnosti vijeća Općine Tomislavgrad donijeti posebnu odluku o pristupanju o postupku dodjele koncesije za izgradnju CHE „Vrilo“.

Nakon okončanih pregovora, analize i provjere elemenata iz Završnog zapisnika broj: UP/I-05-17-48/17 od 07.05.2021. godine Komisija za koncesije je na sastanku održanom 07.07.2021. godine za CHE Vrilo 66 MW na rijeci Šuici utvrdila slijedeće:

- da pregovori između Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i privrednog društva JP EP HZ-HB d.d. Mostar nisu uspjeli. U skladu sa svim provedenim aktivnostima na sastancima pregovaračkih timova, Komisije Koncesora i Koncesionara za vođenje pregovora se nisu usaglasile u vezi osnovnih dijelova Ugovora kao i niza drugih otvorenih pitanja koja nisu usaglašena a što je detaljno opisano u zapisnicima s održanih sastanaka i pisanoj prepisci između stranaka u postupku. Na taj način privredno društvo JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar je odustalo od gradnje CHE Vrilo i vraćen je zajam Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) u iznosu od 100 miliona EUR-a za izgradnju crpne Hidroelektrane Vrilo.

4.2.4. HE „Mostarsko Blato“ Mostar, snage 60MW na rijeci Lištici

HE „Mostarsko blato“ je izgrađena i stavljena u funkciju ali bez dozvole za rad koju izdaje Regulatorna komisija za energiju Federacije BiH (FERK). Dozvola se nije mogla izdati jer ne postoji ugovor o koncesiji.

Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, na svojoj 71. sjednici održanoj 10.01.2013. godine donijela Odluku o proglašenju javnog interesa i davanju suglasnosti za pristupanje postupku dodjele koncesije za HE „Mostarsko blato“ 60 MW na rijeci Lištici („Službene novine Federacije BiH“, br. 5/13), kojom se Komisija za koncesije Federacije BiH i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije zadužuju za realizaciju ovog koncesionog projekta. Također, ovom Odlukom ovlašteno je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da u svojstvu koncesora vodi pregovore i postupak dodjele koncesije sa JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI) je (aktom broj: 05-1-73406/12-1 od 28.02.2013.), uputilo zahtjev Komisiji za odobrenje pregovora sa samoinicijativnim ponuđačem, koja je nakon razmatranja isti vratila na dopunu tražeći da se u smislu člana 9. Zakona o koncesijama imenuju dva promjenljiva člana Komisije sa liste Gradskog vijeća Mostara, jer je, u smislu člana 5. Zakona, za dodjelu koncesije koja se u cijelosti ili pretežno nalazi na području jedne općine ili se posljedice dodjele koncesije odnose pretežno na tu općinu, za donošenje odluke o pristupanju dodjele koncesije potrebna suglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice. Ovom prilikom Komisija je dala primjedbe i sugestije na Okvir za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar sačinjen od strane Ministarstva. Ministarstvo je sačinilo novi Okvir za pregovore u skladu sa danim primjedbama i sugestijama, ali ni do danas nisu imenovani promjenljivi članovi Komisije. Naime promjenljive članove Komisije imenuje Federalni ministar sa liste koju sačinjava gradsko vijeće, ali ta lista još uvijek nije sačinjena.

4.2.5. Hidroelektrana „Kovanići“, snage 12,2MW na rijeci Bosni

Hidroelektrana „Kovanići“ na rijeci Bosni je u strateškom opredjeljenju FBiH da preko JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, realizuje ovaj koncesioni projekat. Priprema Studije ekonomske opravdanosti je u toku i ovo je jedna potencijalna koncesija.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u skladu sa članom 40. i članom 70. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br. 15/21) na svojoj web stranici dana 12.04.2022. godine stavilo na uvid Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš za Projekat izgradnje HE Kovanići, na rijeci Bosni, 25 km nizvodno od grada Zenica, investitora Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d., Sarajevo. Obradivač zahtjeva je konsultanstka kuća Centar za ekonomski, tehnološki i okolinski razvoj CETEOR d.o.o., Sarajevo.

U službenim novinama Federacije BiH, br. 20/23 objavljena je Odluka o dopunama odluke o proglašenju javnog interesa i pristupanju pripremi i izgradnji prioritetnih elektroenergetskih objekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojim je HE Kovanići 12,2 MW uvrštena u listu elektroenergetskih objekata u pripremi.

4.2.6. JP Elektroprivreda BiH, podružnica TE Kakanj – korištenje vode iz rijeke Bosne

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela je Odluku o pristupanju dodjele koncesije za zahvatanje i korištenje vode iz rijeke Bosne, općina Kakanj V.broj: 154/2022 od 10.02.2022. godine. Donesenom Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine stvorene su zakonske pretpostavke za pristupanje postupku dodjele koncesije JP Elektroprivreda BiH, Podružnica TE Kakanj na osnovu samoinicijativne ponude, a prema članu 28. Zakona o koncesijama Federacije BiH i Pravila o postupku dodjele koncesija.

U potencijalne koncesione projekte moglo bi se svrstati i niz drugih subjekata, ali Komisija za koncesije nema ovlaštenja da identifikuje niti da predlaže vladi FBiH pokretanje postupka dodjele koncesije, a ovlašteni organi, Federalna ministarstva to ne čine i pored stalnog insistiranja od strane Komisije.

4.2.7. Izgradnja terminala A Međunarodnog aerodroma Sarajevo

Vlada FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije.

5. ODLUKE, ODGOVORI I STRUČNA MIŠLJENJA KOMISIJE PO RAZNIM PITANJIMA

5.1. Komisija za koncesije je uzela u učešće na Okruglom stolu na temu „ Analiza trenutnog stanja i izazova u sistemu Koncesija u BiH, koji je u organizaciji Transparency International. Okrugli sto je održan dana 22.03.2022. godine na Jahorini u vremenu od 10.00 do 15.00 sati.

Okrugli sto je otvorila moderator članica Upravnog odbora Transparency International BiH prezentacijom dosadašnjih i narednih aktivnosti Transparency International u BiH u oblasti koncesija. Ukazala je na potrebu formiranja jedinstvenog registra svih koncesionih ugovora, gdje bi se na jednom mjestu

mogao izvršiti uvid u informacije o koncesijama, koncesionare, utvrđene koncesione naknade, poštivanje ugovorenih klauzula i dr.

Tokom diskusije prisutni su ukazali na probleme u postupcima dodjele koncesija, potrebi za novim zakonskim rješenjima na svim nivoima, načinu raspodjele koncesione naknade, transparentnosti tokom postupka dodjele koncesija.

5.2. Nakon uvida i analize Nacrta Zakona o javno – privatnom partnerstvu Federacije Bosne i Hercegovine, u roku određenom za provođenje javne rasprave po ovom normativnom aktu, Komisija za koncesije je dala sljedeće primjedbe i sugestije:

Jasnije definisanje predmeta javno-privatno partnerstvo i koncesija:

Obzirom da se pojam koncesije već udomaćio u našem zakonodavstvu, a da je javno-privatno partnerstvo na određeni način novi institut u FBiH, smatramo da je ovim zakonom trebalo jasnije definisati pojam i predmet JPP i način razlikovanja JPP od koncesije. Ovo najviše iz razloga što je član 8. Zakona o JPP-u skoro idetničan članu 3. Zakona o koncesijama FBiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02 i 61/06), odnosno predmeti JPP-a i koncesija su skoro identični. Tako npr. tačke a) b) c) d), f), g), j) Zakona o JPP su identične kao i odredbe člana 3 stav (1) tačke 1) 3) 4) 5) 6) 10) Zakona o koncesijama FBiH.

Smatramo da je zbog složenosti i multidisciplinarnosti ove materije NACRT Zakona trebala pripremiti interesorna radna grupa (IRRG) formirana od strane Vlade Federacije BiH, a ne jedno ministarstvo. Dalje, da IRRG izuči Direktivu EU o koncesijama i o javno – privatnom partnerstvu iz 2014. godine (Direktiva 2014/23/EU) i u Zakon ugradi rješenja iz te Direktive. Zbog podudarnosti i srodnosti koncesija i javno-privatnog partnerstva, najbolje bi bilo ovu problematiku riješiti jednim zakonom, kao što je u nekim državama već i urađeno, jer su jedan sa drugim nerskidivo vezani.

5.3. Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je održala nekoliko sastanaka sa Upravom i članovima tima za pripremu izgradnje „Terminala A“ J.P. Međunarodni aerodrom „SARAJEVO“ doo Sarajevo.

Teme sastanka su konsultativni i informativni razgovor o ideji Uprave J.P. Međunarodni aerodrom „SARAJEVO“ doo za početak aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje „Terminala A“ u svrhu opsluge „Legacy“ aviokompanija.

Predstavnici J.P. Međunarodni aerodrom „SARAJEVO“ doo imali su niz pitanja koja se odnose na redoslijed aktivnosti za početak postupka dodjele koncesije i način provođenja aktivnosti.

5.4. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je Komisiji za koncesije dostavio akt broj: 11-45-441-3/22 od 19.4.2022. godine, a kojim je traženo da damo mišljenje u pogledu „Odluke o pristupanju dodjele koncesije izgradnje terminala A na Međunarodnom aerodromu Sarajevo“.

Mišljenje Komisije za koncesije je da dopis kojim je inicirano donošenje Odluke o pristupanju dodjele koncesije ima manjkavosti na koje smo ukazali. Sam naziv akta, koji je nazvan „Inicijativa za rješavanje podkapacitiranosti na MAS i Odluke

o pristupanju dodjele koncesije izgradnje terminala A na Međunarodnom aerodromu Sarajevo" je trebao biti naslovljen kao Prijedlog za pristupanje dodjele koncesije, kako je to propisano odredbom člana 5. Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 40/02 i 61/06) i odredbom člana 4. Pravila o postupku dodjele koncesije (Službene novine FBiH, br.68/06 i 87/11).

Prilikom realizacije koncesionih projekata prvi akt koji se donosi je Odluka o pristupanju dodjele koncesija za određeno dobro. Prema odredbi člana 5. stav 4. Zakona o koncesijama Federacije BiH, Odluku o pristupanju dodjele koncesije kada se to dobro nalazi u cjelosti ili pretežno na području jedne općine, odnosno kada se posljedice dodjele koncesije odnose pretežno na tu općinu donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra i uz prethodnu saglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija. Shodno tome, u ovoj Odluci se ne može navoditi da se ovlašćuje ili zadužuje JP Međunarodni aerodrom „SARAJEVO“ da inicira prema Općini Ilidža davanje saglasnosti na predmetnu koncesiju. Shodno odredbi člana 5. stav 4. Zakona o koncesijama, saglasnost se mora imati u trenutku kada se prijedlog upućuje vladi. Pored saglasnosti Općinskog vijeća općine, u ovom slučaju Općine Ilidža, uz prijedlog za donošenje Odluke o pristupanju postupku dodjele koncesije potrebno je priložiti i procjenu postojanja javnog interesa. Procjenu postojanja javnog interesa vrši Koncesor na osnovu izrađene studije ili predstudije ekonomske opravdanosti ili hitnosti pružanja usluga ili postojanja infrastrukture za javnu upotrebu, a sve shodno članu 4. stav 3. Pravila o postupku dodjele koncesije.

Prema tome, uz Prijedlog resornog ministra za donošenje Odluke o pristupanju dodjele koncesije, mora se vladi dostaviti i:

- Prethodna saglasnost Općinskog vijeća Ilidža, kao lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija i
- Procjena postojanja javnog interesa.

Nakon što Prijedlog za pristupanje dodjele koncesije bude dopunjen sa potrebnim dokumentima, za konkretan slučaj izgradnje terminala A Međunarodnog aerodroma Sarajevo, Vlada FBiH može donijeti predmetnu odluku na osnovu člana 6. Zakona o koncesijama, jer je već u prvom stavu ovoga člana definisano da Vlada Federacije BiH odlučuje o dodjeli koncesije, između ostalog i za dogradnju i korištenje aerodroma. Prema tome, ako izgradnja terminala A spada u dogradnju Međunarodnog aerodroma „Sarajevo“, ista se može izvesti kao koncesioni projekat. Shodno tome, u preambuli Odluke treba navesti i član 6. Zakona o koncesijama Federacije BiH.

Prema članu 23. Zakona o koncesijama, koncesor izrađuje Studiju ekonomske opravdanosti za projekat koji se realizuje kao koncesioni projekat, s time da koncesor može povjeriti izradu studije ustanovi čiji stručni kadar može dati najveći doprinos i sačiniti kvalitetnu Studiju ekonomske opravdanosti sa svim sastavnim dijelovima koji su detaljno navedeni u Pravilima o postupku dodjele koncesije. Studiju ekonomske opravdanosti, Koncesor dostavlja Komisiji za koncesije na razmatranje i odobravanje, a što također trebata u predmetnoj Odluci navesti, jer je Studija o ekonomskoj opravdanosti okosnica i vodilja za sav tok Tenderskog postupka, koji je predviđen za dodjelu ove koncesije.

U obrazloženju Odluke se navodi da bi terminal A, čija je izgradnja predmet koncesionog projekta prešao u vlasništvo Društva nakon 25 godina korištenja od strane koncesionara. Ovo treba brisati, jer će vrijeme trajanja Ugovora o koncesiji i korištenja izgrađenog Terminala A od strane koncesionara proistići iz rezultata studije o ekonomskoj opravdanosti. Ugovor o koncesiji se zaključuje na period koji ne može biti duži od 30 godina. Također, treba naglasiti činjenicu da predmet koncesionog dobra, nakon isteka koncesionog ugovora prelazi u vlasništvo Federacije BiH, a ne u vlasništvo Društva.

5.5. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je Komisiji za koncesije je dostavio akt broj: 11-45-1725-1/22 od 13.10.2022. godine, kojim je traženo da Komisija za koncesije da ovlaštenje za pregovore sa ponuđačem, a uzimajući u obzir da je Vlada FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije. Na ovaj dpis je sačinjen slijedeći Odgovor.

Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem nije u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 40/02 i 61/06) i odredbama čl. 31. i 33. Pravila o postupku dodjele koncesije (Službene novine FBiH, br.68/06 i 87/11). Shodno odredbama Zakona i Pravila o postupku dodjele koncesije, u slučaju kada ponuđač podnese prijedlog za koncesiju za koju nije raspisan javni poziv, Koncesor, ukoliko procijeni postojanje javnog interesa, uz zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem podnosi i okvir za pregovore koji predstavlja minimum zahtjeva Koncesora u pogledu obezbjeđenja procijenjenog javnog interesa za predmetnu koncesiju.

Iz predmetnog dopisa i dokumenta koji je sačinio ponuđač IMEXAN GmbH Austrija, uočava se da se radi o pismu namjere za sprovođenje strateškog-javnog-privatnog partnerstva između društva ACS d.o.o. Sarajevo i JP Međunarodni aerodrom Sarajevo d.o.o. Sarajevo. Dakle, radi se o pismu namjere za sprovođenje strateškog-javnog-privatnog partnerstva, a ne samoinicijativnom prijedlogu za dodjelu koncesije. Ovakav zahtjev je i u suprotnosti sa Zaključkom vlade Federacije BiH, broj: 1359/2022, od 15.09.2022. godine, jer je istim procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije, a ne metodom javno-privatnog partnerstva.

Zbog svega gore navedenog, navedeni akt se ne može razmatrati kao Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, kako je to propisano Zakonom o koncesijama i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Ukazano je i to da Zakon o javno-privatnom partnerstvu u Federaciji BiH je usvojen tek u formi nacрта u Parlamentu Federacije BiH, pa je ovakvo pismo namjere preuranjeno, odnosno ova materija nije normirana na nivou Federacije BiH.

6. POSREDOVANJA I ODGOVORI KOMISIJE PO RAZNIM PITANJIMA

U izvještajnom periodu Komisija je dala odgovore na razna pitanja privrednim društvima, federalnim i kantonalnim ministarstvima, Vladi Federacije, na delegatska pitanja, te pitanja postavljena od strane novinarskih i TV kuća, koji se odnose na primjenu Zakona o koncesijama i podzakonskih akata u vezi koncesija i to:

- Odgovor na upit Transparency International u BiH na informaciju o Registru ugovora o koncesijama.

7. IMPLEMENTACIJA ČLANA 37. ZAKONA O KONCESIJAMA

Članom 37. Zakona o koncesijama (prijelazne i završne odredbe) je propisano da privredna društva koja u obavljanju svoje djelatnosti već koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili obavljaju svoje djelatnosti od općeg interesa, zaključuju ugovor o koncesiji bez provođenja postupka propisanog Zakonom (tenderski postupak, samoinicijativna ponuda), s tim da u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu Zakona podnesu zahtjev za zaključenje ugovora. U tom slučaju se ugovor potpisuje na rok od pet godina. Ova zakonska olakšica ne primjenjuje se za koncesioniranje prirodnih bogatstava, dobra u općoj upotrebi ili obavljanje djelatnosti od općeg interesa koja su predmet restitucije.

Komisija je od početka svog rada insistirala kod resornih ministarstava da pokrenu aktivnosti u cilju primjene navedene zakonske mogućnosti i o tome je obavješten Parlament Federacije BiH, kroz godišnje izvještaje o radu Komisije. Zakonski rok za korištenje ove olakšice je istekao, a nadležna federalna ministarstva nisu zaključila ni jedan ugovor o koncesiji primjenom navedene odredbe. Privredna društva i dalje koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi i obavljaju djelatnosti od općeg interesa, bez plaćanja koncesione naknade.

8. SARADNJA SA RESORNIM MINISTARSTVIMA I DRUGIM TIJELIMA

U izvještajnom periodu Komisija je kroz realizaciju obaveza ostvarila neposrednu saradnju sa nadležnim ministarstvima Federacije BiH. U tom cilju održavani su stručni, radni i operativni sastanci u Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvu energije, rudarstva i industrije, Ministarstvu prometa i komunikacije, JP Međunarodni aerodrom Sarajevo, JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo.

U svim prilikama, Komisija je kontinuirano ukazivala da se jako mnogo prirodnih bogatstava i dobara od općeg interesa, koristi za obavljanje usluge od općeg interesa, od strane privrednih društava bez ugovora o koncesijama, na osnovu jednostranih akata općinskih, kantonalnih i federalnih organa vlasti, a u slučajevima javnih preduzeća i bez tih akata.

Također je, koristeći navedena ovlaštenja, Komisija sa određenim sugestijama upućivala na nadležnost rješavanje zahtjeva privrednih društava, predstavnika kantonalnih i općinskih vlasti na nadležnost u kojima su iznijeti mnogi problemi u

vezi korištenja prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi, od potrebe njihovog koncesioniranja do ne izvršavanja koncesionih ugovora od strane koncesionara.

Komisija je učestvovala u radu sjednica Vlade Federacije BiH kada je Vlada raspravljala o pitanjima u vezi koncesija, a spremna je učestvovati i u radu odbora i komisija oba doma Parlamenta Federacije BiH, kada su se razmatrali određeni dokumenti koje je pripremila Komisija ili Vlada Federacije BiH, a u vezi sa pitanjima o koncesijama.

Ostvarena je saradnja sa kantonalnim vladama i kantonalnim komisijama za koncesije, posebno u vezi razmjene dosadašnjih iskustava u primjeni Zakona o koncesijama, kao okvirnog zakona i kantonalnih zakona o koncesijama i razmatranja prijedloga i sugestija, računajući na ta iskustva za izmjene federalnog i kantonalnih zakona o koncesijama.

9. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2022. GODINU

U skladu sa članom 15. Zakona o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine, sredstva za rad Komisije osiguravaju se u Budžetu Federacije.

Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Komisiji za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od **349.786,00 KM** i to:

- 611000 Plaće i naknade troškova zaposlenih	296.421,00 KM
- 612000 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	24.465,00 KM
- 613000 Izdaci za materijal i usluge	25.900,00 KM
- 821300 Nabavka opreme	3.000,00 KM

U skladu sa Odlukom Vlade V. Broj 1504/2022 od 27.10.2022. godine izvršen je unos sredstava na Ekonomski kod 611200 – Naknade troškova zaposlenih u iznosu od 10.000,00 KM te su nakon toga ukupno odobrena sredstva iznosila: **359.786,00 KM**, i to:

- 611000 Plaće i naknade troškova zaposlenih	306.421,00 KM
- 612000 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	24.465,00 KM
- 613000 Izdaci za materijal i usluge	25.900,00 KM
- 821300 Nabavka opreme	3.000,00 KM

Komisija za koncesije FBiH je tokom 2022. godine u skladu sa članom 17. Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 25/22) izvršila jednu preraspodjelu sredstava u okviru ukupno odobrenih budžetskih sredstava za Izdatke za materijal i usluge, iz razloga izmirenja operativnih troškova, prvenstveno izdataka za energiju, komunalnih usluga kao i troškova goriva koji su bili veći od ukupno odobrenih sredstava Budžetom za 2022. godinu. Bitno je napomenuti da je povećanje navedenih troškova bilo uzrokovano globalnom ekonomskom krizom i inflatornim kretanjima, a ne povećanom potrošnjom, te su gotovo sve robe i usluge neophodne za obavljanje osnovnih poslova znatno poskupile.

Ostvareni rashodi po Godišnjem finansijskom izvještaju (završnom računu) za 2022. godine su iznosili **348.407,00 KM** ili 97 % od odobrenih sredstava za ovu godinu i to:

- 611000 Plaće i naknade troškova zaposl. planir.sred.	299.595,00 KM ili 98 %
- 612000 Doprinosi poslodavca i ost.doprin. planir.sred.	24.045,00 KM ili 98 %
- 613000 Izdaci za materijal i usluge planir.sred.	22.295,00 KM ili 86 %
- 821300 Nabavka opreme planir.sred.	2.472,00 KM ili 83 %

Analizirajući pojedinačno ostvarene rashode po Ekonomskim kodovima utvrđeno je slijedeće:

- Izvršenje Budžeta za 2022. godinu kretalo se u okviru odobrenih sredstava tako da nije bilo prekoračenja u potrošnji sredstava ni po kom osnovu,

- Smatramo da smo racionalno raspolagali odobrenim budžetskim sredstvima

- Napominjemo da u Komisiju za koncesije FBiH još uvijek nisu izabrani svi članovi (trenutno nedostaje 5 članova Komisije), tako da je trenutni broj uposlenih 7, dok je planirano ukupno 12 uposlenika.

Tabela 1.

GODIŠNJI ISKAZ O IZVRŠENJU BUDŽETA*Period izvještavanja od 01.01.2022.-31.12.2022.*

Rb	Broj konta	Pozicija	Planirano	Ostvaren o	Index
RASHODI I IZDACI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA			359.786	348.407	97
A	610000	TEKUĆI RASHODI	356.786	345.935	97
1	611000	Plaće i naknade	306.421	299.585	98
1.1	611100	Bruto plaće i naknade	233.721	228.998	98
1.2	611200	Naknade troškova zaposlenih	72.700	70.597	97
2.	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	24.465	24.045	98
3.	613000	Izdaci za materijal i usluge	25.900	22.295	86
3.1	613100	Putni troškovi	1.100	891	81
3.2	613200	Izdaci za energiju	3.300	2.869	87
3.3	613300	Komunalne usluge	6.600	6.088	92
3.4	613400	Nabavka materijala	2.400	2.091	87
3.5	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.100	3.053	98
3.6	613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0
3.7	613700	Izdaci za tekuće održavanje	2.900	2.281	79
3.8	613800	Izdaci za osiguranje i platni promet	2.100	1.386	66
3.9	613900	Ugovorene usluge	4.400	3.636	82
B		KAPITALNI IZDACI	3.000	2.472	82
1.	821300	Nabavka opreme	3.000	2.472	82

Tabela 2.

RAČUN PRIHODA I RASHODA
 Period izvještavanja od 01.01.2022. -31.12.2022. godine

<i>Rb</i>	<i>Broj konta</i>	<i>Pozicija</i>	<i>Ostvareno u obrač. periodu tekuće godine</i>	<i>Ostvareno u obrač. periodu prethodne godine</i>	<i>Index</i>
		RASHODI	345.935	277.397	125
A	610000	Tekući rashodi (1+2+3+4)	345.935	277.397	125
1.	611000	Plaće i naknade	299.595	234.091	128
1.1	611100	Bruto plaće i naknade	228.998	186.378	123
1.2	611200	Naknade troškova zaposlenih	70.597	47.713	148
2.	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	24.045	19.682	122
3.	613000	Izdaci za materijal i usluge	22.295	23.624	94
3.1	613100	Putni troškovi	891	705	126
3.2	613200	Izdaci za energiju	2.869	2.612	110
3.3	613300	Komunalne usluge	6.088	6.129	99
3.4	613400	Nabavka materijala	2.091	2.173	96
3.5	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.053	2.843	107
3.6	613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0
3.7	613700	Izdaci za tekuće održavanje	2.281	4.321	53
3.8	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i	1.386	1.186	117
3.9	613900	Ugovorene usluge	3.636	3.655	99
4.	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	0	0	0
4.1	614800	Drugi tekući rashodi	0	0	0

Tabela 3.

POSEBNI PODACI O PLAĆAMA I BROJU ZAPOSLENIH

Period izvještavanja od 01.01.2022.-31.12.2022. godine

R.b.	OPIS	Iznos za tekuću godinu
1	UKUPNO (2+9+14)	253.043
2	Bruto plaće i naknade plaća (3+4)	228.998
3	Neto plaće i naknade plaća	145.897
4	Akontacija poreza na dohodak	12.111
5	Doprinosi na teret zaposlenih (6+7+8)	70.990
6	Za penzijsko i invalidsko osiguranje	38.930
7	Za zdravstveno osiguranje	28.625
8	Za zapošljavanje	3.435
9	Doprinosi poslodavca (10+11+12+13)	24.045
10	Za penzijsko i invalidsko osiguranje	13.740
11	Za zdravstveno osiguranje	9.160
12	Za zapošljavanje	1.145
13	Za benificirani radni staž	0
14	Ostali doprinosi (na teret penzija i ostali doprinosi)	0
15	Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati	7

Tabela 4.

BILANS STANJA na dan 31.12.2022.

R.b.	Broj konta	POZICIJA	Iznos za tekuću godinu
1		I AKTIVA	
2	100000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	41.878
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	62
4	130000	Kratkoročna potraživanja	0
5	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim pravnim licima	27.464
6	190000	Kratkoročna razgraničenja	14.352
7	000000	B. Stalna sredstva	23.075
8	011000	Stalna sredstva	130.692
9	011900	Ispravka vrijednosti	107.617
10	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	23.075
11		UKUPNA AKTIVA	64.953
12		II PASIVA	
13	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	41.878
14	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	16.166
15	340000	Obaveze prema djelatnicima	25.651
16	390000	Kratkoročna razgraničenja	61
17	500000	C. Izvori sredstava	23.075
18	510000	Izvori sredstava	23.075
19	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0
20		UKUPNA PASIVA	64.953

10. ZAVRŠNE KONSTATACIJE, RAZMATRANJA I ZAKLJUČCI

Na osnovu naprijed navedenog, u Izvještaju o radu za 2022. godinu, slijede zaključci i konstatacije:

1. Komisija za koncesije Federacije BiH je obavljala svoje funkcije u okviru obaveza i ovlaštenja iz Zakona o koncesijama, kao i iz podzakonskih propisa iz oblasti koncesija, koji regulišu dodjelu i postupak provođenje koncesija.

2. Komisija je izvršila funkcije koje su u njenoj isključivoj nadležnosti, a to su: praćenje cjelokupnog rada koncesionara koji imaju Ugovore o koncesijama, odlučivanje o podnesenim zahtjevima u skladu sa Zakonom o koncesijama, saradnja sa drugim tijelima osnovanim po zakonima Federacije, praćenje i izvršenja Dokumenta o politici dodjele koncesija, obavještavanje Vlade Federacije BiH i njenih ministarstava o pitanjima iz oblasti koncesija.

3. Komisija je redovno izvještavala resorna ministarstva, koja su opredjeljena od strane Vlade Federacije BiH kao koncesori za pojedine dodjeljene koncesije o cjelokupnom radu koncesionara.

4. a) Komisija za koncesije poziva resorna ministarstva da sačine registar dobara iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na osnovu ovih podataka, Komisija će sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.

b) Obzirom da ni u 2022. godini, kao ni u cjelokupnom periodu postojanja važećeg Zakona o koncesijama ni jedno ministarstvo nije ispunilo svoju zakonsku obavezu da obezbjedi Studiju ekonomske opravdanosti, niti da pokrene postupak dodjele koncesija, niti da objavi ni jedan tender, niti Javni poziv, potrebno je da se ova obaveza prenese na određeno stalno tijelo čija bi to bila stalna radna obaveza.

5. Komisija za koncesije Federacije BiH svake godine upozorava na potrebu izmjena i dopuna postojećeg ili donošenje novog Zakona o koncesijama, te i ovom prilikom naglašava se hitnost ove aktivnosti.

Da bi se aktivirao sistem dodjele Koncesija od strane federalnih ministarstava hitno donijeti novi Zakon o koncesijama ili Izmjene i dopune sadašnjeg zakona. U tom cilju, a zbog složenosti i multidisciplinarnosti koncesione materije neophodno je da NACRT Zakona o koncesijama pripremi interresorna radna grupa (IRRG) formirana od strane Vlade Federacije BiH, a ne jedno ministarstvo, zatim:

a) da IRRG izuči Direktivu EU o koncesijama i o javno –privatnom partnerstvu iz 2014. godine (Direktiva 2014/23/EU) i u Zakon ugradi rješenja iz te Direktive,

b) u Nacrtu Zakona o koncesijama definisati da Parlament Federacije BiH ima aktivnu ulogu u oblasti koncesija donoseći koncesionu strategiju i vršeći kontrolu i nadzor u razvoju koncesione politike,

c) da se želi usaglašen zakon sa Zakonom o koncesijama BiH, te sa Zakonom o koncesijama RS, obzirom na jedinstven tržišni prostor BiH,

d) definisati Komisiju za koncesije kao stalno tijelo Federacije BiH za oblasti koncesija i javno – privatno partnerstvo sastavljenu od tri (3) stalna člana

(dosadašnje rješenje od sedam stalnih članova komisije, sa pridodatim promjenljivim članovima je neracionalno, neefikasno i čini preglomazno tijelo, za čime nema potrebe). Efikasnije i racionalnije je rješenje po uzoru na Regulatornu komisiju za energiju (FERK), koja uspješno obavlja daleko veći obim poslova.

e) u novom Nacrtu zakona definisati da Komisija za koncesije Federacije BiH ima u trajnoj obavezi „praćenje cjelokupnog rada koncesionara, od potpisa Ugovora o koncesiji pa sve dok traje koncesioni projekat“. Kroz izmjene i dopune Zakona o koncesijama, omogućiti Komisiji za koncesije da može pokretati inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera i pripremu prema Vladi Federacije BiH.

6. Hitno izmjeniti član 9. Zakona o koncesijama u kome bi se broj sedam zamjenio brojem tri, a nakon toga izvršiti prijem novih članova u Komisiju na osnovu novog zakonskog broja članova Komisije.

7. Pored ovoga i prije donošenja Izmjena i dopuna Zakona o koncesijama hitno izvršiti prijem predsjednika Komisije, jer je dosadašnji predsjednik, otišao u penziju i od tada Komisija radi i djeluje bez predsjednika.

8. Realizacija i obavljanje određenih djelatnosti od općeg interesa koje su predmet koncesija po članu 6. Zakona o koncesijama odvija se mimo ovog zakona i pored stalnih upozorenja od strane Komisije (npr. "igre na sreću"), za koje zemlje u okruženju ubiru velika finansijska sredstva. Zbog toga se ponovo predlaže zaključak da resorna ministarstva sačine registar dobara iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na osnovu ovih podataka, Komisija bi mogla sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.

9. Paralelno sa razmatranjem i donošenjem Zakona o koncesijama obavezno bi trebalo donijeti i Zakon o javno – privatnom partnerstvu zbog potpune podudarnosti i srodnosti, jer su jedan sa drugim nerskidivo vezano (najbolje bi bilo ovu problematiku riješiti jednim zakonom, kao što je u nekim državama već i urađeno).

S tim u vezi, Komisija predlaže sljedeće:

1. Da Vlada Federacije BiH prihvati Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije BiH za 2022. godinu.
2. Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije BiH uputiti u Parlament Federacije BiH radi razmatranja i usvajanja.

Broj: 01-02-04-51 /23
Sarajevo, 29.05.2023. godine

Zamjenik predsjednika Komisije

Ilija Corić

39